

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021 • ΕΤΟΣ ΙΘ' • ΤΕΥΧΟΣ 59

Σωτήρια μηνύματα Δεκαπενταυγούστου

Ποιμαντορική Έγκύκλιος (ὕπ' ἀριθ. 201/2021)

«Υπὲρ ἥλιον ἔλαμψεν, ὁ Σταυρός ὁ πανάγιος,
ὡς ἀκτῖνας θαύματα προβαλλόμενος,
καὶ ὡς βολίδας ἰάματα· προσέλθωμεν ἄνθρωποι, οἱ
τῷ σκότει τῶν δεινῶν, συνεχόμενοι πάντοτε...»
(Στιχηρὸν τῆς Ἑορτῆς τῆς Προόδου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητά,

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε.

Ἐφθάσαμεν σὺν Κυρίῳ τῷ
Θεῷ ἡμῶν εἰς τὴν ἑναρξιν τῆς
ἀγίας περιόδου τοῦ Δεκαπε-
νταυγούστου καὶ ἡ Ἁγία μας
Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλη-
σία μᾶς προτρέπει νὰ τηρή-
σωμε εὐλαβῶς καὶ προθύμως
τὴν νηστεία τῆς συντόμου
αὐτῆς περιόδου. Καὶ μέ μετά-
νοια καὶ τίς ἐναλλασσόμενες
Ἱερές Παρακλήσεις, τὴν μεγά-
λη καὶ τὴν μικρὴ καὶ ὅλες τίς
ἄλλες λατρευτικὲς εὐκαιρίες, νὰ προὔπαντήσωμε
καὶ νὰ τιμῇσωμε πρεπόντως τὴν μεγάλη Θεομητο-
ρικὴ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτό-
κου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ἡ πρώτη ἑορτὴ τῆς ἀγίας αὐτῆς περιόδου τοῦ
Δεκαπενταυγούστου εἶναι ἡ **πρόοδος τοῦ Τιμίου
καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ**, δηλαδὴ ἡ ἀνάμνησις τῆς

**Λιτανεύσεως τοῦ Τιμίου Ξύλου εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν.** Ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὸ ἱερὸ Συναξάριο
τῆς 1ης Αὐγούστου τὰ ἐξῆς, τὰ ὁποῖα παραθέτου-
με εἰς τὴν ἀπλὴν γλῶσσα: «Διὰ τίς κατὰ τὸν μῆνα
Αὐγούστο, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, συμβαίνουσες
ἀσθένειες, ἐπικρατοῦσε παλαιὰ συνήθεια εἰς τὴν
Κωνσταντινούπολιν νὰ περιφέρεται αὐτές τίς ἡμέ-
ρες στοὺς δρόμους καὶ τίς πλατεῖες τὸ Τιμιο Ξύλο
τοῦ Σταυροῦ γιὰ τὸν ἁγιασμό τοῦ τόπου καὶ τὴν
ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τίς λοιμικὲς ἀσθένειες. Καὶ κατὰ μέν

τὴν χθεσινὴ ἡμέρα, ἀφοῦ τὸν
ἐβγαζαν ἀπὸ τὸ βασιλικὸ θη-
σαυροφυλάκιο τὸν ἐτοποθε-
τοῦσαν ἐπάνω εἰς τὴν Ἁγία
Τράπεζα τῆς Μεγάλης Ἐκ-
κλησίας (τῆς βεβηλωθείσης
πλέον ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς
Ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινου-
πόλεως μέ τὴν μετατροπὴ
τῆς σὲ μουσουλμανικὸ τέμε-
νος). Κατὰ δὲ τὴν σημερινή
ἡμέρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μέχρι

τὴν ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἀφοῦ ἐλι-
τάνευαν τὸ Τιμιο Ξύλο σὲ ὅλη τὴν Πόλιν τὸ ἔθεταν
στὴ συνέχεια εἰς προσκύνησιν τοῦ λαοῦ. Καὶ αὕτη
εἶναι ἡ λεγόμενη πρόοδος τοῦ Τιμίου Σταυροῦ».

Πόσο θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς διδάσκη ἡ Παράδοσις
αὕτη τῆς λιτανεύσεως τοῦ Τιμίου Ξύλου εἰς τὴν Βα-

Συνέχεια στὴ σελ. 2

σιλεύουσαν στίς δύσκολες ημέρες μας, πού αντιμετώπιζουμε την επιδημία της λοιμικής νόσου του κορωνοϊού!

‘Αλλά και ή άλλη έορτή της πρωτομηνιάς του Αύγουστου, ή **ιερή μνήμη τών έπτά Μακκαβαίων παιδων μετά τής μητρός αυτών Σολομονής και του διδασκάλου αυτών Έλεάζαρου** μās διδει σπουδαία σωτήρια μηνύματα.

Διαβάζουμε εις τό ιερό Συναξάριο τής ημέρας αυτής: «Οί άγιοι Μακκαβαίοι παίδες ήσαν Ιουδαίοι κατά τό γένος και φύλακες άκριβείς τών πατρώνων νόμων (τής Ιουδαϊκής παραδόσεως), και ήκμασαν στους χρόνους του Βασιλέως τής Συρίας Αντίοχου του Έπιφανούς (2ος αιώνας πρό Χριστού), ό όποιος ήταν άπονδος έχθρός τών Ιουδαίων. Αύτός ό βασιλεύς, άφου υποδούλωσε όλο τό Ιουδαϊκό έθνος και άφου έκαμε πολλά κακά, έως και εις αυτά τά ιερά τής θρησκείας πράγματα, τούς ανάγκαζε μαζί μέ τά άλλα νά φάγουν και κρέας χοιρινό, τό όποιο ήταν άπαγορευμένο από τόν Μωσαϊκό νόμο. Τότε και οι εύσεβείς αυτοί Μακκαβαίοι παίδες, άφου συνελήφθησαν μέ την μητέρα τους Σολομονή και τόν διδάσκαλό τους Έλεάζαρο και καταπιέζονταν νά παραβούν τά υπό του θρησκευτικού των νόμου όριζόμενα, ύποβλήθηκαν σέ μύρια βασανιστήρια, όσα γνώμη τυραννική και ψυχή θηρώδης δύνανται νά εφεύρη.

Τά δε έπτά άδελφια μέ τόν διδάσκαλό τους Έλεάζαρο, άφου τά υπέμειναν όλα γενναίως και έδειξαν έμπρακτα ότι ό καλός λογισμός είναι αυτοκράτορας τών παθών και ήμπορεί νά τά νικήση αυτά, εάν θέλει, υπέμειναν ενδόξως μαρτυρικό θάνατο μέ τά βασανιστήρια, τά όποια τούς επέβαλαν, άφου έθυσίαςαν την ζωή τους διά την τήρησιν του θείου νόμου. Πρώτον μέν εμαρτύρησε ό γηραιός διδάσκαλος Έλεάζαρος και έπειτα όλα τά έπτά άδελφια, από τόν μεγαλύτερο μέχρι τόν μικρότερο. Η δε θαυμαστή μητέρα τους Σολομονή, γεμάτη από γενναίο φρόνημα και τόν αδύναμο λογισμό του θήλεος, άφου τόν διήγειρε μέ τόν θυμό του άρρενος, παρευρίσκετο στον θρίαμβο τών τέκνων της κατά του τυράννου, καθώς ένίσχυε τό καθένα από αυτά στον ιερό ύπέρ τής πίστewς άγώνα και υπέφερε μέ γενναιοψυχία τας όδύνας των διά τις έλπίδες τους, πού είχαν πρός τόν Κύριο. Όταν δε είδε και τόν νεώτερο υιόν της νά έχη τελειωθή (νά έχη ύποστή τόν μαρτυρικό θάνατο), πέφτει τελευταία και αυτή

στη φωτιά και αξιώνεται μαζί μέ τά παιδιά της νά λάβη τό μακάριο τέλος τό έτος 168 π.Χ.».

‘Ω πόσο θεοφιλής και θεάρεστη γαλουχία, θεοσέβεια και ανατροφή τών Μακκαβαίων αυτών παιδων από την εύσεβέστατη και θεόφρονα μητέρα τους Σολομονή, την άριστη αυτή και άπαραμίλλη παιδοτρόφο και παιδαγωγό! ‘Ω ποία σοφή και αξιοζήλευτη χειραγώγησις και διαπαιδαγώγησις τών μακαρίων αυτών αδελφών από τόν εύσεβόφρονα και φιλάρετο διδάσκαλο Έλεάζαρο και παιδοτρίβη!

‘Ομως, ή σημερινή πρώτη ημέρα του Αύγουστου, ό όποιος χαρακτηρίζεται ως ό μήνας τής Υπεραγίας Θεοτόκου, έχει και μία άλλη σπουδαία έορτή, την ιερή μνήμη τής Αγίας ‘Οσιοπαρθενομάρτυρος Έλέσης, προστάτιδος και εφόρου τής όμωνύμου Ιερās Μονής και τής νήσου τών Κυθήρων... (Τά σχετικά μέ τόν βίο και τό μαρτύριο τής Αγίας Έλέσης έμπεριέχονται στο δημοσίευσμά μας για την ιερή πανήγυρι τής Ιερās Μονής της).

‘Αγαπητοί μου άδελφοί,

‘Η έορτή τής προόδου του Τιμίου Σταυρού και ό συνεορτασμός τών άγιών έπτά Μακκαβαίων παιδων μετά τής μητρός αυτών Σολομονής, του διδασκάλου αυτών Έλεάζαρου και τής αγίας ‘Οσιοπαρθενομάρτυρος Έλέσης τής έν Κυθήροις άθλησάσης άνοιξαν ήδη την ιερή αυτή περίοδο του Δεκαπενταγούστου και μās ένισχύουν εις τόν πνευματικό αυτό άγωνιστικό στίβο τής νηστείας και τής μετανοίας. ‘Η δύναμις του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού και τά φωτεινά ύποδείγματα εύσεβείας, σεβασμού τών ιερών τής Πίστewς ήμών Παραδόσεων και αυτοθυσίας μās ένδυναμώνουν εις τόν ιερόν πνευματικών άγώνα μας.

Διά τής προσευχής, τής ύπομονής και τής καρτερίας επέτυχαν οι έορταζόμενοι σήμερα ‘Αγιοι τά μεγάλα κατορθώματα τής Πίστewς των, την έμμονή των εις τά ιερά των πιστεύματα, την όμολογία τής εις τόν Θεόν άκλονήτου Πίστewς αυτών και την μαρτυρική τελείωσί τους για την άγάπη του αληθινού Θεού.

Μέ τά ίδια πνευματικά όπλα τής προσευχής, τής νηστείας, τής πίστewς και τής ύπομονής καλούμεθα και έμεις νά άγωνισθούμε στο ιερό στάδιο τής μικρής αυτής περιόδου του Δεκαπενταγούστου, αλλά και στο επικείμενο νέο έκκλησιαστικό έτος.

Διάφορα σοβαρά προβλήματα άπασχολούν

Ἡ ἑορτή τῆς Ἀγίας Ἑλέσας

Μία σπουδαία ἑορτή, τὴν ἱερή μνήμη τῆς Ἀγίας Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Ἑλέσης, Προστάτιδος καὶ Ἐφόρου τῆς ὁμωνύμου Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τῆς νήσου τῶν Κυθήρων, ἑορτάσαμε τὴν Κυριακή 1ην Αὐγούστου 2021 εἰς τὸν ὁμώνυμον Ἱερόν Ναόν, εἰς τὸν ἱερόν βράχον τῆς.

Συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα, τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου (31/7) καὶ περὶ ὥραν 7 μ.μ. ἐψάλη ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός μετ' Ἀρτοκλασίας, χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἄρτης κ. Καλλινίκου, ὁ ὁποῖος καὶ ὠμίλησε ἐμπεριστατωμένα γιὰ τὴν τι-

μωμένη Ἀγία Ἑλέσα στοὺς προσκυνητές, ἀφοῦ προηγουμένως ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας με ἐπικαιρὴ προσλαλίᾳ προσεφώνησε τὸν ἅγιο Ἄρτης. Ἀκολούθησε ἡ λιτάνευσις περὶ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Ἀγίας Ἑλέσης.

Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς (1/8), κυριώνυμον ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀγίας Ἑλέσης, ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὸν Συλλεiturγον, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἄρτης κ. Καλλινίκου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ ἐκήρυξε ἐμπνευσμένα τὸν Θεῖο Λόγον καὶ ἐτέλεσε τὸν Ἀγιασμό στὸν τόπο μαρτυρίου τῆς Ἀγίας. Εἰς τὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεὶμ ἐξέφρασε τίς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες του εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἄρτης κ. Καλλνίκον, τὸν παριστάμενον Δήμαρχο κ. Εὐστράτιο Χαρχαλάκη καὶ τοὺς λοιποὺς ἐκπροσώπους τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν, τὸν Ἱερό Κλῆρο καὶ τοὺς Ἱεροψάλτες μας.

Παραθέτουμε ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 201/2021 Ποιμαντορικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, πού ἀναφέρεται στὴν Ἀγία Ἑλέσα.

«**Δῶρον Θεοῦ πολῦτιμον ἡ Ἀγία Ἑλέσα** στὴν ἀκατοίκητη τότε (τὸ ἔτος 375 μ.Χ.), λόγῳ τῶν πει-

ρατικῶν ἐπιδρομῶν, νῆσο τῶν Κυθήρων. Κόρη τοῦ εἰδωλολάτρη ἄρχοντα Ἑλλαδίου καὶ τῆς εὐσεβεστάτης συζύγου του Εὐγενίας ἡ Ἑλέσα ὑπῆρξε καρπὸς εὐκλεῆς τῶν ἀκοιμήτων προσευχῶν τῆς μέχρι τότε στεῖρας μητέρας τῆς, ἡ ὁποία καὶ ἔκαμε τὸ τάμα τῆς εἰς τὸν Κύριον καὶ Θεὸ μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ τὴν ἀφιέρῳ στοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Ἐκκλησίᾳ.

Ἡ εὐλογημένη αὐτὴ κόρη Ἑλέσα ἐγαλουχήθη ἀπὸ τὴν θεοσεβῇ καὶ ἐνάρετῃ μητέρα τῆς Εὐγενίᾳ **«ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου»** καὶ μαζί με τὸ μητρικὸ γάλα ἔλαβε καὶ τὸ «λογικόν καὶ ἄδολον γάλα τῆς πίστεως». Ὅμως, εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν ἡ εὐσεβὴς μητέρα τῆς, προαισθανθεῖσα τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημία τῆς, ἐκάλεσε κοντὰ τῆς τὴν Ἑλέσα καὶ ἀφοῦ τὴν ἐνουθέτησε νὰ μὴν σταθερῇ καὶ ἀκλόνητῃ εἰς τὴν ἁγία πίστι τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ μὴν ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν ἀσέβεια καὶ τὴν εἰδωλολατρικὴ πλάνη τοῦ πατέρα τῆς, προεῖδε τὴν μαρτυρικὴ τῆς τελείωσι ὡς νύμφης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἄφησε τὴν μητρικὴ τῆς εὐχή.

Ὁ πατέρας τῆς ἐφρόντιζε γιὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν κόρη τοῦ Ἑλέσα ὑπανδρεύοντας τὴν μετὸν καλύτερο ἄρχοντα, ἀλλὰ ἡ κόρη τοῦ ἀπεποιεῖτο κάθε πρότασι γάμου, ποθοῦσα νὰ ἀφιε-

Συνέχεια από την σελ. 3

ρωθή στον οὐράνιο Νυμφίο της Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί ὅταν ὁ πατέρας της ἀνεχώρησε γιά ἓνα διάστημα ἀπό τήν οἰκία τους γιά ἐμπορικούς σκοπούς, ἐκείνη βρῆκε τήν εὐκαιρία νά μεταναστεύσει στό ἀκατοίκητο τότε νησί τῶν Κυθήρων γιά νά ζήσει τήν ἀφιερωμένη στόν Κύριο μοναχική ζωή. Ὁ ἄρχοντας Ἑλλάδιος ἐπιστρέφοντας στήν οἰκία του ἔμα-

θε τά τῆς ἀναχωρήσεως τῆς κόρης του εἰς τά Κύθηρα καί ἀμέσως ἔφθασε στό νησί ἀναζητώντας τήν. Ὅταν τήν συνάντησε τήν παρακαλοῦσε μετά δακρύων νά ἐπιστρέψουν στό σπίτι τους, ἀλλά εἰς μάτην οἱ παρακλήσεις του. Ἡ Ἑλέσα ἦταν ἀμετακίνητη στήν ἄρνησί της νά ἐπιστρέψει στήν πατρίδα τους, λέγοντας ὅτι τῆς ἦταν ἀδύνατο νά συγκατοική μέ τόν εἰδωλολάτρη καί ἀλλόθρησκο πατέρα της, ἐνῶ αὐτή ἦταν βαπτισμένη χριστιανή. Ἐθύμω-

σε ὁ Ἑλλάδιος μέ τήν ἐπίμονη ἄρνησι τῆς Ἑλέσας, τήν ἄρπαξε ἀπό τούς πλοκάμους τῆς κεφαλῆς της, τήν ἔσυρε κατά γῆς καί τήν κτυποῦσε μέ ράβδο, ἕως ὅτου τήν καταπλήγωσε. Τελικῶς ἡ Ἑλέσα ξέφυγε ἀπό τά χέρια τοῦ πατέρα της, διεπέρασε ἀπό τήν σχισμὴ τοῦ βράχου, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπῆγε ἀπό τήν ἄλλη πλευρά τοῦ βράχου, τήν ἐκτύπησε μέ μία

πέτρα στό μέτωπό της καί τῆς συνέτριψε τά δόντια. Ἐπειτα ὁ δεινός αὐτός παιδοκτόνος ἀπέκοψε μέ τήν μάχαιρα τήν ἀγία της κεφαλὴ τήν 1ῃ Αὐγούστου τοῦ ἔτους 375 μ.Χ.

Πόσο μεγάλη πίστι καί ἀρετὴ εἶχε ἡ Ἁγία Ἑλέσα, πόσο ἀκλόνητη καί ἀμετακίνητη ἦταν στήν ἀπόφασί της νά ἀφιερωθῇ γιά πάντα στόν Χριστό, ἀλλά καί πόσο σκληρός καί ἀσπλαγχνος ἦταν ὁ ἄθλιος πατέρας της, τυφλός καί παραδομένος στήν εἰδωλολατρία, καθὼς προτίμησε τόν ἀπάνθρωπο φόνο τῆς κόρης του Ἑλέσας καὶ ὄχι τόν σεβασμὸ τῆς ἐπιλογῆς της νά ἀρέσει στόν Νυμφίο της Ἰησοῦ Χριστό!».

Η ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ «ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Τό ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας Κυριακῆς 1-8-2021 στήν Ἱερά Μονή Μυριτίδων, περί ὥραν 9ην βραδυνὴν (μετὰ τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καί

τῆς 1ης Ἱερᾶς Παρακλήσεως τοῦ Δεκαπενταυγοῦ-στου, πού ἐγίναν ἀπό τίς 7-8.30 μ.μ.) ἔλαβε χώραν θεατρικὴ παράστασις μέ θέμα: «ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» στόν ἐξωτερικὸ προαύλειο χώρο (πλατεῖα) τῆς Μονῆς τῶν Μυριτίδων, στά πλαίσια τοῦ ἑορτα-

σμού τής επετείου των 200 χρόνων από τό 1821.

Ἡ σκηνοθέτιδα Εἰρήνη Ἰακώβου ἐμπνεύσθηκε ἀπό τον ἥρωικό ξεσηκωμό τοῦ 1821 καί μάς παρουσίασε μιά παράσταση -ἀφιέρωμα στό κρυφό σχολειό καί πλημμύρισε τήν ψυχή ὅλων μας μέ συγκίνηση. Ἐδωσε σέ ὅλους μας καί ἰδιαίτερα στά παιδιά τό μήνυμα, πώς οἱ ὕψηλοί στόχοι- ὅσο οὐτοπικοί καί ἂν φαίνονται- ἐπιτυγχάνονται μέ ἀρετή καί τόλμη.

Στή συνέχεια δημοσιεύουμε τήν εὐχαριστήρια καί συγχαρητήρια ἐπιστολή τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας πρὸς τόν Διευθυντή τοῦ Θεατρικοῦ Ὁμίλου κ. Ἰωάννη Χριστόπουλο, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀγαπητέ κ. Γιάννη Χριστόπουλε,

Συνέχεια στή σελ. 6

Εὐλογημένο Δεκαπενταύγουστο!

Μετά από την επιτυχή και αξιέπαινη παρουσία-
σιν του θεατρικού έργου «ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»
στά Κύθηρα, και μάλιστα στο εξωτερικό προαύλειο
χώρο της πνευματικής Ἀκρόπολης της νήσου,
στήν ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ ΤΗΝ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ, πού
ήταν και ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἐθνικῶν καὶ πατριωτικῶν
ἐκδηλώσεών μας, μέ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἐπετειακοῦ
ἐορτασμοῦ τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τῆς Ἐθνεγερσίας
μας τοῦ 1821, σὰς συγχαίρουμε θερμὰ γιὰ τὸ πολὺ
καλὸ ἀποτέλεσμα τῆς θεατρικῆς αὐτῆς παραστά-
σεως, τὸ ὁποῖο εὐχαρίστησε καὶ ἐνθουσίασε ὅλους
τούς παρευρεθέντες, πού ἀναζωπύρωσαν τὶς ἀγα-
θὲς ἱστορικές μνήμες τοῦ εὐεργετικοῦ γιὰ τὸ σκλα-

βωμένο Ἑλληνορθόδοξο Γένος μας «ΚΡΥΦΟΥ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ», πού θὰ ἦταν ἐξ ἴσου ἀπαραίτητο καὶ
γιὰ τὶς σύγχρονες κρίσιμες καὶ παραγμένες ἐποχές
πού διανύουμε, καὶ «ἀνάστησε» τὶς ἀθάνατες ἥρω-
ϊκὲς μορφές τοῦ Καλόγερου-Δάσκαλου τοῦ ΚΡΥ-
ΦΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ Κατσαντώ-
νη καὶ τῶν λοιπῶν ἡρώων τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγ-
γενεσίας.

Σὰς συγχαίρουμε καὶ πάλι καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε
γιὰ τὴν σπουδαία σας αὐτὴ προσφορά στοῦ ἡρωϊκοῦ
καὶ ἱστορικοῦ νησιῦ μας.

Μέ πολλὴ τιμὴ καὶ εὐχὲς
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

αὐτόν τὸν καιρὸ τὴν πατρίδα μας: πνευματικά,
ἐκπαιδευτικά, κοινωνικά, ὑγειονομικά, ἐθνικά κ.ἄ.

Θά μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπικεντρώσω τὸ ἐνδιαφέ-
ρον σας εἰς τὴν παροῦσα Ἐγκύκλιον στοῦ ἐξῆς φλέ-
γον ζήτημα, πού προέκυψε ἀπὸ τὴν ἐπιδημία τοῦ
κορωνοϊοῦ. Ἐξ αἰτίας τοῦ ἐμβολιασμοῦ τοῦ πληθυ-
σμοῦ, ὁ ὁποῖος θεωρητικῶς καὶ σύμφωνα μέ τὶς
ἀποφάσεις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων
ὀργανισμῶν εἶναι προαιρετικός, ἀλλὰ σέ διάφορες
Ὑπηρεσίες γίνεται διὰ νόμου ὑποχρεωτικός, πα-
ρατηρεῖται ἕνας ἀνησυχητικὸς διχασμὸς τοῦ ἑλλη-
νικοῦ μας λαοῦ σέ ἐμβολιασμένους καὶ ἀνεμβολία-
στους. Εἰς τοὺς ἐμβολιασμένους δίδονται προνό-
μια, εἰδικὲς μεταχειρίσεις καὶ παροχές ἀπὸ τὸ Κρά-
τος, ἐνῶ οἱ ἀνεμβολίαστοι ἀπειλοῦνται μέ ἐπίσχε-
σι ἐργασίας, διακοπὴ μισθοδοσίας καὶ ἀναστολὴ
ἄχρι καιροῦ τῆς ὑγειονομικῆς των περιθάλψεως,
τά ὁποῖα ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγ-
ματος τῆς Χώρας μας καὶ φαλκιδεύουν τὴν συ-
νταγματικὴν ἐλευθερίαν. Ἐάν ἔτσι ἔχουν καὶ προ-
χωροῦν τὰ πράγματα, τότε θὰ ἔχουμε πολίτας πρῶ-
της καὶ δευτέρας κατηγορίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο θὰ
ἀποβῇ ὀλέθριο διὰ τὴν κοινωνία καὶ τὸ Ἔθνος μας,
καθὼς θὰ προκληθῇ κοινωνικὴ ἀνισορροπία καὶ θὰ
προκύψουν ἀδιαπέραστα κοινωνικά προβλήματα.
Τὸ ὁξύτατο αὐτὸ πρόβλημα τὸ ἀναδεικνύουν καὶ τὰ
συχνὰ συλλαλητήρια εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ διαμερί-
σματα τῆς Χώρας μας, κατὰ τὰ ὁποῖα καὶ πολλοὶ
ἐμβολιασθέντες διαμαρτύρονται διὰ τὴν «ὑποχρε-
ωτικότητα» τοῦ ἐμβολίου καὶ σέ ἄλλες κατηγορίες

ἐργαζομένων καὶ μάλιστα στὰ παιδιά καὶ τοὺς νέ-
ους.

Τὸ μεγάλο αὐτὸ θέμα τῆς διακρίσεως καὶ τῆς
διαφορετικῆς ἀντιμετώπισεως τῶν ἐμβολιασθέ-
ντων καὶ τῶν ἀνεμβολίαστων τὸ ἀναδεικνύουμε ἀπὸ
πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς πλευρᾶς καὶ κάμνουμε
θερμὴ ἔκκλησι στοὺς κυβερνῶντας τὸ Ἔθνος μας
νὰ τὸ προλάβουν ἐγκαίρως πρὶν λάβῃ τεράστιες
διαστάσεις.

Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σύνοδος κατὰ τὴν τελευταία Συ-
νεδρία τοῦ Ἰουλίου διεκήρυξε ὅτι φροντίζει διὰ τὴν
ἐνότητα καὶ ὄχι τὸν διχασμὸ τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ,
δέν θὰ ἐπιβάλλῃ τὸν ὑποχρεωτικὸ ἐμβολιασμὸ τῶν
Κληρικῶν, ὅπως διεδίδετο, καὶ συνέστησε εἰς τοὺς
χριστιανούς νὰ ἐνεργήσουν ἀναλόγως, μέ τὴν συμ-
βουλὴ τοῦ οἰκογενειακοῦ των ἱατροῦ, ὅσον ἀφορᾷ
στό θέμα τοῦ ἐμβολίου. Πάντως, ἐντὸς τῆς Ἁγίας
ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐπ' οὐδενὶ δέν πρέπει νὰ ἰσχύσῃ ἡ
διάκρισις ἐμβολιασθέντων καὶ ἀνεμβολίαστων, φο-
ρούντων μάσκα ἢ ὄχι. Ὅλοι μας εἴμεθα τέκνα τοῦ
εὐλογοῦτοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Εὐχόμενος, ὅθεν, πᾶσαν παρὰ τοῦ Τρισαγίου
Θεοῦ ἡμῶν εὐλογίαν καὶ χαρίτων ἡμῶν εἰς τὴν σύ-
ντομον καὶ εὐλογημένην αὐτὴν περίοδον τοῦ Δε-
καπενταυγούστου καὶ τὴν σκέπην καὶ προστασίαν
τῆς Ἀγνῆς Θεομήτορος ἐφ' ὑμᾶς, τοὺς οἰκείους καὶ
συγγενεῖς καὶ τὰ πνευματικά σας τέκνα, διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Ἡ μεγάλη Θεομητορική ἐορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στά νησιά μας Κύθηρα καί Ἀντικύθηρα

Τό Σάββατο 14 Αὐγούστου 2021, παραμονή τῆς μεγάλης Θεομητορικής ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας, στήν ἐορτάζουσα Ἱερά Μονή Παναγίας Μυρτιδιω-

τίσης τελέσθηκε Μέγας Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός μετ' ἄρτοκλασίας καί ἐπικαίρου Θείου Κηρύγματος, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων & Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, πλαισιουμένου ἀπό ἱερεῖς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀμέσως μετά, περί ὥρα, 9.15 μ.μ., ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας μετέβη εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τῆς Παναγίας Θεοτόκου τῆς Μυρτιδιωτίσσης στό Κάστρο τῆς Χώρας Κυθήρων, ὅπου ἐχοροστά-

τησε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μετά τῶν Ἱερῶν Ἐγκωμίων πρὸς τήν Θεομήτορα.

Τήν Κυριακή 15 Αὐγούστου 2021, ἐορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, στήν Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας, τελέσθηκε Ὁρθρος καί Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία μετ' ἄρτοκλασίας, ἱερουργούντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, πλαισιουμένου ἀπό τούς

Παν/τους Ἀρχιμανδρίτες π. Φρουμέντιον Δημητρίου καί π. Πέτρον Σκλάβον.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἐγίνε ἡ Λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνης εἰς τόν αὐλειον χώρον τῆς Μονῆς παρουσίᾳ τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν

Συνέχεια στή σελ. 8

καί πολλῶν εὐσεβῶν προσκυνητῶν.

«Ὁ Αὐγουστος εἶναι ὁ μήνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου», εἶπε μεταξύ ἄλλων ὁ Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος

ἀφοῦ ἀναφέρθηκε στή μεγάλη τιμή, τή βαθεῖα εὐλάβεια καί τήν τιμητική προσκύνησι τοῦ Παναγίου Προσώπου τῆς Παναχράντου Μητρός τοῦ Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπό ὁλόκληρο τό Ὅρθοδοξο Χριστεπώνυμο Πλήρωμα, ἀπό περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης, εὐχήθηκε σέ ὅλους τοὺς πιστοὺς, ἔτη πολλὰ καί εὐλογημένα μέ τήν κατ' ἄμφω ὑγεία καί μακροημέρευσι.

Στά ἀκριτικά Ἀντικύθηρα ἐορτάσθηκε ἡ μεγάλη ἐορτή τῆς Παναγίας μας στὸν παλιό Ἱερό Ναό τῶν Εἰσοδίων (17ος αἰ.), ὁ ὁποῖος ἐνώνεται ἐσωτερικά μέ τόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, ἱερουργούντος τοῦ Παν/του Ἀρχιμανδρίτου π. Διονυσίου Μάλλιου. Παρέστη στὸν ἐορτασμό καί ὁ Δήμαρχος Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης.

Ἐὰς γίνεῖ ἡ Πανηγυρίς τῆς Παναγίας μας αἰτία εὐλογίας καί πανευφρόσυνης χαρᾶς γιά κάθε θεοφιλή ψυχή. Συγχρόνως δέ, ἄς ἀποτελέσει ἐγερτήριο σάλπισμα καί ἐφαλτήριο γιά κάθε πονεμένη καί πληγωμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ψυχή, πού καθημερινῶς πλέον καί ἐμπόνως θά χαιρετίζει τὴν Παναγία: «**Παρακαλῶ σε Παρθένε βοήθησόν μοι ἐν τάχει**», καί μὴ παραβλέψεις τὴν προθυμία μας νά σέ ὑμνολογοῦμε, ὄχι μόνο μέ τὰ χεῖλη, ἀλλὰ καί μέ τὴν καρδιά μας. Ὅχι μόνο στὴν ζωὴ αὐτῇ, ἀλλὰ καί μετὰ ἀπὸ αὐτὴν, στὴν αἰώνια ζωὴ τῆς Ἐπουρανίου Βασιλείας».

Χρόνια Πολλὰ στὶς ἐορτάζουσες καί τοὺς ἐορτάζοντες!

Χρόνια Πολλὰ στὰ Κύθηρα καί στὰ Ἀντικύθηρα!

Ἡ ἐορτή τοῦ Ἀγίου Μύρωνος στά Ἀντικύθηρα

Ἐορτάστηκε καί φέτος ἡ μνήμη τοῦ Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος στό μικρό νησί τῶν Ἀντικυθήρων, ὅπου τυγχάνει Πολιοῦχος καί Προστάτης. Ἡ πανηγυρική Θεία Λειτουργία τελέστηκε (γιά πρώτη φορά) στόν Ἱ.Ν. Ἀγίου Χαραλάμπους Ποταμοῦ, καθώς ὁ Ἱερός Ναός καί τά Μοναστηριακά κτί-

σματα τοῦ Ἀγ. Μύρωνος τελοῦν ὑπό ριζική ἀνακαί-
μιση μέ δαπάνες τοῦ κ. Ἀθανασίου Μαρτίνου, Ἐφο-
πλιστοῦ, Πολιτικού Διοικητοῦ τοῦ Ἀγίου Ὁρους καί
μεγάλου Εὐεργέτου τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ἄφ' ἑσπέρας (16/8) τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός στόν ὑπαίθριο χώρο πρό τῆς
πηγῆς τοῦ Ἀγιάσματος τοῦ Ἀγίου Μύρωνος, ὅπου
βρέθηκε ἡ Ἱερή του Εἰκόνα ἀπό τοὺς Κρήτες κατὰ

τόν 17ο αἰ. καί στή συνέχεια, μέ κατάνυξη καί εὐλά-
βεια, λιτανεύθηκε ἡ Ἱερή Εἰκόνα καί τό Ἱερό του
Λείψανο, ἐν πομπῇ, μέχρι τόν οἰκισμό τοῦ Ποταμοῦ

Συνέχεια στή σελ. 10

(4,5 χλμ), προεξάρχοντος του Σεβ/του Μητροπολίτου Κυθήρων και Άντικυθήρων κ. Σεραφείμ.

Ανήμερα της έορτης 17/8 μετά την Πανηγυρική Αρχιερατική Θ. Λειτουργία στον Ι.Ν. Άγ. Χαραλάμπους, ακολούθησε Λιτάνευση στα γραφικά σο-

κάκια και τό λιμάνι του παραλιακού οικισμού. Παρέστη ο Δήμαρχος Κυθήρων και Άντικυθήρων κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης και ο Πρόεδρος της Κοινότητας Άντικυθήρων κ. Γεώργιος Χαρχαλάκης, καθώς και μικρή ά ν τ ι π ρ ο σ ω π ε ί α Κρητών προσκυνητών,

πού κατ' έθος παρίστανται στον έορτασμό του Άγίου.

Έψαλαν μελωδικότατα οι Πρωτοψάλτες κ. Ιωάννης Τσουνής και κ. Νικόλαος Ταπραντζής.

Ο Σεβασμιώτατος έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο μεγάλο έργο της έκ θεμελίων ανακαίνισης του Έιρου Ναού και των Μοναστηριακών κτισμάτων του Άγ. Μύρωνος στα Άντικύθηρα, έργο πού έπιτε-

λείται ήδη από τον Οκτώβριο του 2020 μέ δαπάνες και χορηγία του εύγενους εύεργέτου της νήσου μας κ. Άθανασίου Μαρτίνου. Τόνισε τή μεγάλη σημασία του έργου αυτού για τό νησί και την διαρκή εύλογία πού παρέχει ο Άγιος Μύρων στα Άντικύθηρα και τούς κατοίκους τους. Κατά τή διάρκεια των έργων, ανακαλύφθηκε έγχαρκτη έπιγραφή, πού αναφέρεται στα έγκαίνια της Μονής και αναγράφει «1693 Οκτωβρίου 4», δημιουργώντας νέα ιστορικά δεδομένα για μία περίοδο άγνωστη για τό νησί στην ύπάρχουσα βιβλιογραφία. Όπως

προκύπτει από την μέχρι σήμερα έρευνα της αρχιτεκτονικής δόμησης, πρόκειται για μία φρουριακού χαρακτήρα Μονή της περιόδου της Ένετοκρατίας, πού συνδέεται μέ ένα σημαντικό κύμα προσφύγων από την Κρήτη προς τά Έπτάνησα μετά την πολυετή πολιορκία του Χάνδακα (Ηράκλειο) (1648-1669) και τή συνακόλουθη κατάληψη της Κρήτης από τούς Όθωμανούς.

Ο Σεβασμιώτατος, τέλεσε δέηση ύπέρ των πυροπλήκτων, σεισμοπλήκτων και πλημμυροπαθών αδελφών μας, ενώ ιδιαιτέρως δεήθηκε για την λύση της μακράς άνομβρίας πού μαστίζει τά νησιά μας. Εύχήθηκε, τέλος, του χρόνου ο έορτασμός νά πραγματοποιηθεί μέ λαμπρότητα στο ανακαινισμένο Μοναστήρι του Άγίου.

Φωτό: Άνδρέας Χαρχαλάκης

Ἀρχιερατικό Μνημόσυνο τοῦ Θεοδώρου Κατσανέβα τ. Βουλευτοῦ στὰ Ἀντικύθηρα

Μέ πρωτοβουλία τοῦ Δημάρχου Κυθήρων κ. Εὐστρατίου Χαρχαλάκη καί τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀντικυθηρίων «Ὁ Ἅγιος Μύρων», τελέσθηκε τήν Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου 2021 στὰ Ἀντικύθηρα τό Μνημόσυνο τοῦ αἰμνήστου Θεοδώρου Κατσανέβα, μεγάλου εὐεργέτη τοῦ νησιοῦ. Τό Μνημόσυνο τελέσθηκε στόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Γεωργίου στὰ Κατσανεβιανά, τόπο καταγωγῆς τοῦ πατέρα τοῦ ἐκλιπόντος. Ἱερούργησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθηρίων κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος, τιμώντας τήν προσωπικότητα τοῦ αἰμνήστου ὡς πανεπιστημιακοῦ διδασκάλου καί πολιτικοῦ ἀναφέρθηκε στήν ἀγαστή συνεργασία τους γιά τό θέμα τοῦ ἡπίου ἐποικισμού τῶν Ἀντικυθηρίων μέ πολύτεκνες οἰκογένειες, πού παρεμποδίσθηκαν ὁμως, προσωρινά λόγω τῆς ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ. Παρέστη καί ὁ υἱός τοῦ ἐκλιπόντος, Κωνσταντῖνος (Κωστής) Κατσανέβας, ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος Γεωργίου Παπανδρέου.

Ὁ Δήμαρχος Κυθήρων καί Ἀντικυθηρίων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, κατά τή διάρκεια τοῦ Μνημοσύνου, ἀνέφερε τά ἑξῆς:

«Μέ πρωτοβουλία τοῦ Δήμου Κυθήρων καί τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀντικυθηρίων «Ὁ Ἅγιος Μύρων» καί σέ συνεννόηση μέ τήν οἰκογένεια, τελεῖται σήμερα στὰ Ἀντικύθηρα τό Ἱερό Μνημόσυνο τοῦ αἰμνήστου Θεοδώρου Κατσανέβα. Ὁ Θεόδωρος Κατσανέβας ὑπῆρξε μιά πολύπλευρη καί πολυσχιδῆς προσωπικότητα. Τόσο ὡς πανεπιστημιακός δάσκαλος ὅσο καί ὡς πολιτικός, ὑπῆρξε μέ πίστη καί ἀφοσίωση τά ἰδανικά τῆς Δημοκρατίας καί τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ. Εἶχα τήν τύχη νά διατηρῶ πολύ στενή σχέση μαζί του, κυρίως στά κρίσιμα γιά ἐμένα πρῶτα φοιτητικά μου χρόνια καί νά ἀντλήσω ἀπό τό πρόσωπο του ἀξίες καί ἐμπειρίες πού μέ συνοδεύουν ἀκόμα. Ὑπῆρξε ἐξαίρετος πανεπιστημιακός, μέ λαμπρές σπουδές καί τεράστιο συγγραφικό ἔργο. Οἱ ἑκατοντάδες φοιτητές του μιλοῦν γιά ἐκείνον μέ τά πιό συγκινητικά λόγια. Βαθύτατα δημοκράτης, ἔδωσε σημαντικές μάχες

κατά τή διάρκεια τοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγώνα καί συνδέθηκε μέ μεγάλες προσωπικότητες τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς χώρας. Καί ὅταν τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία καί ἡ δυνατότητα παρέμβασης στήν κεντρική ἐξουσία, δέν λησμόνησε τόν τόπο, πού γεν-

νήθηκε ὁ πατέρας του Κωνσταντῖνος, τὰ Ἀντικύθηρα. Ἦταν ἐκεῖνος, πού μέ προσωπικό ἀγώνα καί μόχθο κατόρθωσε νά πείσει τήν τότε Κυβέρνηση νά χρηματοδοτήσει δύο ἐμβληματικά γιά τό νησί ἔργα, στά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1980: τό λιμάνι καί τή ΔΕΗ. Ἔργα πού κράτησαν τό νησί ὄρθιο, ἔφεραν νέους μόνιμους κατοίκους καί στάθηκαν ἡ κύρια ἀφορμή γιά ἀκόμα περισσότερες δράσεις στά ἐπόμενα χρόνια. Θυμᾶμαι μιά χαρακτηριστική του φράση: «βρήκαμε τὰ Ἀντικύθηρα!». Καί ἦταν πράγματι ἔτσι. Τό νησί βγήκε ἀπό τήν ἀφάνεια ὁλόκληρων δεκαετιῶν χάρη στίς δικές του προσπάθειες, σέ μιά περίοδο ἰδιαίτερα κρίσιμη. Δέν μπορῶ νά φαντασῶ ποιά θά ἦταν ἡ μοίρα τῶν Ἀντικυθηρίων σήμερα, ἂν τότε ὁ Θεόδωρος Κατσανέβας δέν

Συνέχεια στή σελ. 12

προωθοῦσε τό λιμάνι καί τή ΔΕΗ. Ἴσως τό νησί νά εἶχε ἐρημώσει τελείως ἢ νά κατοικοῦνταν μόνο ἐποχιακά. Θά μπορούσε πολλά νά πεί κανεῖς γιά τόν Θεόδωρο Κατσανέβα, ἀλλά ἡ καταλληλότερη περίσταση θά εἶναι στό πλαίσιο μιᾶς ἡμερίδας, πού προγραμματίζουμε νά κάνουμε τοῦ χρόνου στά Κύθηρα, μέ στόχο τήν παρουσίαση τῆς προσωπικότητας του ὡς ἀκαδημαϊκοῦ, πολιτικοῦ, ἀλλά καί ὡς καλλιτέχνη, λάτρη τοῦ Καβάφη, καί ποιητή. Ἐκ μέρους τοῦ Δήμου Κυθήρων, τῆς Ἑνώσεως Ἀντικυθρίων καί τῶν ἐγγύς καί μακράν Ἀντικυθηρίων,

ἐκφράζω τά θερμά μου συλλυπητήρια στήν οἰκογένεια του. Οἱ Ἀντικυθηριοί θά τόν εὐγνωμονοῦν πάντα καί δέν θά τόν ξεχάσουν ποτέ».

Γιά τόν ἐκλιπόντα μίλησε ἐπίσης ἡ κα. Ἀθηνᾶ Ἑμμ. Κατσανεβάκη, καθώς καί ὁ υἱός του Κωνσταντίνος, πού τόνισε τή μεγάλη σημασία του νά υποστηριχθεῖ τό πρόγραμμα ἡπίου ἐποικισμού τοῦ νησιοῦ μέ πολύτεκνες οἰκογένειες, πρόγραμμα πού ὁ ἀείμνηστος Θεόδωρος Κατσανέβας ὑποστήριζε σθεναρά, ὅπως τονίστηκε καί ἀπό τόν Σεβασμιώτατο κ. Σεραφεῖμ.

Ἄς εἶναι αἰωνία καί μακαρία ἡ μνήμη τοῦ ἀλησμόνητου ἐκπαιδευτικοῦ καί πολιτικοῦ Θεοδώρου Κατσανέβα.

Γενικό Λύκειο Κυθήρων: Ἐπιτυχόντες καί ἐπιτυχοῦσες τό 2021 στήν τριτοβάθμια ἐκπαίδευση

Ἐπώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Σχολή Ἐπιτυχίας	Ἰδρυμα
ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΦΩΤΙΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΧΑΝΙΑ)	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ. ΚΡΗΤΗΣ
ΚΑΤΑΡΟ	ΝΤΟΡΙΑΝ	ΝΤΕΣΤΑΝ	ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ - ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ (ΤΗΝΟΣ)	ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΤΗΝΟΥ
ΜΠΕΛΟΒΑ	ΜΠΟΥΚΟΥΡΙΕ	ΦΙΤΙΜ	ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ)	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Θερμά συγχαρητήρια στά παιδιά μας εὐχεται πατρικά καί ὀλόψυχα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας. Καλή φοίτησι, καλή πρόοδο, καλές καί ἐπιτυχημένες σπουδές. Νά ἔχουν καλή ὑγεία καί πλούσια τήν Θεία δύναμι καί εὐλογία στή νέα τους σταδιοδρομία. Καλή πρόοδο καί καλή φοιτητική χρονιά!

Ἐξηγήσεις ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου

Ἐν Κυθήροις τῇ 2ᾳ Σεπτεμβρίου 2021

Πρὸς

Τό Χριστεπώνυμο Ποίμνιο

τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυ-
ρίῳ ἀγαπητά,

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε!

Ἄς εἶναι εὐλογημένο, εἰρηνικό καὶ καρπο-
φόρο τὸ νέο σωτήριο ἐκκλησιαστικό ἔτος (Σε-
πτέμβριος 2021-Αύγουστος 2022).

Μετά τὴν ἐπάνοδό μου ἀπὸ τὴν πρωτεύου-
σα, τὴν Ἀθήνα, ὅπου ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῆς
Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ νὰ δώσω ἐξηγή-
σεις, ἀναφορικά μὲ τὴν τέλεσιν τῆς Ἀναστάσι-
μης Θείας Λειτουργίας (Ἅγιον Πάσχα 2 Μαΐου
2021), θεωρῶ ὡς ὑποχρέωσίν μου νὰ σᾶς ἐνη-
μερώσω σχετικά δι' ὅσα ἔλαβον χώραν κατ'
αὐτὴν τὴν ἐπικοινωνία μας, ἀφοῦ καὶ τό διαδί-
κτυο καὶ τὰ Μ.Μ.Ε. ἡσχολήθησαν κατὰ κόρον μὲ
αὐτήν. Ἡ πνευματικὴ καὶ διοικητικὴ μου ἀναφο-
ρά ὀφείλεται εἰς τὴν Ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστι-
κὴν μου Ἀρχήν, τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ποιμαντικόν μου

Εἴθε μὲ τὴν Χάριν καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Τρι-
σαγίου καὶ Εὐλογητοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν νὰ
διέλθωμε μὲ τὴν κατ' ἄμφω ὑγεία, πνευματικὴ
πρόοδο, χαρά καὶ ψυχικὴ εὐφροσύνη τὸν νέο
ἐκκλησιαστικό χρόνο, τὸν εὐλογημένο κύκλο
τῶν ἁγίων Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν
ἐορτῶν καὶ ὁλοκληροῦ τοῦ Ἀγιολογίου τῆς Ἀ-
γίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ
Ἐκκλησίας.

καθηκόν εἶναι ἡ ὑπεύθυνη ἐνημέρωσις τοῦ φι-
λοχρίστου Ποιμνίου μου πρὸς ἀποφυγὴν σκαν-
δαλισμοῦ συνειδήσεων.

Τὴν 25/8/2021 καὶ περὶ ὥραν 11.30 π.μ.
εἰσῆλθον εἰς τὴν Αἵθουσαν Συνεδριάσεων τῆς
Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου (Δ.Ι.Σ.) καὶ ἔπειτα ἀπὸ
σύντομη εἰσαγωγικὴ ὁμιλία τοῦ Μακ. Προέδρου
κ. Ἱερωνύμου μου ἐδόθη ὁ λόγος διὰ τὴν παρο-

Συνέχεια στή σελ. 14

χή εξηγήσεων, οι οποίες διήρκεσαν επί 20λεπτο περίπου. Έκαμα έκτενη αναφορά στις αλληπαλλήλες επεμβάσεις της Πολιτείας εις τὰ τῆς Θείας Λατρείας τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας διὰ τῶν Κ.Υ.Α., ἰδίως κατὰ τὸ διμνηνο Μάρτιος-Ἀπρίλιος 2020, ὅταν ἀκύρωνε ἐν τῇ πράξει τὴν μία κατόπιν τῆς ἄλλης τὰς Ἀποφάσεις τῆς Δ.Ι.Σ. πού ἀφοροῦσαν στὴν ἀκώλυτη συνέχισι τῆς λατρευτικῆς ζωῆς τοῦ Χριστεπωνύμου Πληρώματος ἐντὸς τῶν Ἱερῶν Ναῶν μας (βλ. εἰς τὸ ἱστολόγιό μας τὸ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 256/28-4-2020 ἡμέτερον ἔγγραφον πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ. μέ θέμα: «Ἄρσις περιοριστικῶν διατάξεων...»). Καί γενικώτερα ἐτόνισα ὅτι, τόσο στίς ἐβδομαδιαῖες τηλεοπτικές ἐκπομπές στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου Χώρας-Κυθήρων, συνοδευόμενες μὲ τὴν Ἱερὴ Παράκλησι στὴν Παναγία μας τὴν Μυρτιδιώτισσα, ὅσο καί στίς γραπτές ἀναφορές μου, ὑπεστήριζα τὰ δίκαια καί τὸ Συνταγματικὸ δικαίωμα τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας περὶ ἀκωλύτου Θείας Λατρείας, πού κατὰφωρα παραβιάζονταν, παρὰ τίς σχετικές ἐπιταγές τοῦ Συντάγματος, ἀκόμη καί ἐν καιρῷ πολιορκίας καί πολέμου (ἄρθρον 13, παρ. 2).

Μετά τίς προφορικές ἐξηγήσεις μου, ἐτέθη μόνον μία ἐρώτησις ἀπὸ Σεβ. Σύνεδρο: τὰ γράφετε ὅλα αὐτά, γιατί ὅμως καί τὰ δημοσιεύετε; καί ἐδόθη ἡ ἀπάντησις ὅτι αὐτὸ δέν γίνεται γιὰ προβολή καί ἀπὸ φιλοδοξία, ἀλλὰ γιὰ τὴν στήριξι τοῦ κλονιζομένου λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί γιὰ τὴν συνοχή καί τὴν ἀποφυγὴ τῆς διασπάσεως τοῦ Χριστεπωνύμου Πληρώματος.

Μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ἐρωτήσεως ἐξηλθον τῆς Αἰθούσης Συνεδριάσεων τῆς Δ.Ι.Σ. καί ἐπανήλθα μετὰ μίαν καί ἡμίσειαν ὥραν, μετὰ τὴν συνδιάσκεψιν τοῦ Ἱεροῦ Σώματος, ἀφοῦ προηγουμένως κατέθεσα καί τίς γραπτές ἐξηγήσεις μου, τὰ ἀπὸ 19-8-2021 καί 24-5-2021 σχετικὰ ἀπολογητικὰ κείμενά μου.

Ἀπὸ τὸ πρῶτο ἀπολογητικὸ κείμενο μου τῆς 19-8-2021, παραθέτω ἐνδεικτικῶς τὸ πρῶτο γενικὸ θέμα: «...Ἐν πρώτοις δηλῶ ὅτι οὐδεμία πρόθεσις (δόλος κατὰ τὸ κοινὸν ποινικὸν δίκαιον) ὑπῆρξε εἰς τὴν ἐλαχιστότητά μου, εἴτε νὰ ἐπιδείξω ἀπειθαρχίαν πρὸς τὴν Συνοδικὴν Διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας μας, εἴτε νὰ διασπᾶω τὴν ἐνότητα Αὐτῆς, εἴτε τέλος νὰ ὑπονομεύσω τὴν

προσπάθειαν τῶν ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ Covid 19, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Πολιτείας.

Σημειῶν δὲ ταπεινῶς ὅτι αἱ πολιτειακαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τροποποιοῦνται, ὡς γνωστόν, πλειστάκις, ἐνίοτε καί δις τῆς ἐβδομάδος καὶ δέν συνιστοῦν «δόγμα» εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Ἐκκλησίας, πέραν τοῦ ὅτι ἐκ μέρους μας ἐτηρήθησαν αἱ προβλεπόμεναι ὑγειονομικαὶ διατάξεις καί δὴ τὸ ὥραριον μετὰ τὴν 5ην πρωινήν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα τῶν εἰς βάρος μου προσαπτομένων, παραπέμπω εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 176/24-5-21 ἐπιστολήν μου πρὸς Ὑμᾶς, τὴν ὁποίαν συνοποβάλλω καί θεωρῶ ἀναπόσπαστον τμῆμα τῆς παρούσης.

Ἐπιτρέψατε μοι νὰ τονίσω ὅτι πάντως ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς ἐμοῦ καί τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας δέν προεκλήθη σκάνδαλον εἰς τὸ πλήρωμα τῶν πιστῶν, τοῦναντίον μάλιστα ἐκρίθη ὅτι ἡ διενέργεια τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγ. Ἑβδομάδος τ.ἐ. καί δὴ τῆς Ἀναστασίμου Θείας Λειτουργίας, ὅπως ἐγένετο, ἦτο πλέον σύμφωνος πρὸς τὴν μακραίωνα Παράδοσιν τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας καί δέν ἐπρόκειτο διὰ σημαίαν «ἀνταρσίας».

Ἐάν τυχόν ἐδημιουργήθη τοιαύτη ἐντύπωσις, λυποῦμαι διότι ἀθελήτως ἐγενόμην πρόξενος λύπης δι' ἀδελφούς.

Θεωρῶ, ὅμως, (ἔστω καί μὲ τὴν μὴ ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ γράμματος τῆς ἐν θέματι Ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ.) ὅτι αἱ ἐνέργειαι μου ἦσαν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ γράμματος καί τοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας μας...». Τὸ δὲ δεύτερο ἀπολογητικὸ κείμενό μου πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ. τῆς 24-5-2021 ἔχει ἤδη καταχωρηθῇ στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

2. Μετὰ τὴν γενομένη συνδιάσκεψιν τοῦ Ἱεροῦ Σώματος κλήθηκα ξανά ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί χωρὶς νὰ μοῦ ὑποβληθοῦν ἄλλες διευκρινιστικές ἐρωτήσεις ἐτέθη θέμα ὑποβολῆς δηλώσεως διὰ τὴν περαιτέρω συνεργασία μετὰ τῆς Ἀνωτέρας ἡμῶν Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς.

Κατόπιν τούτου ἀνεχώρησα διὰ νὰ ἐπιστρέψω τὴν πρωΐα τῆς ἐπομένης εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ τὴν δήλωσιν τὴν ὁποία συνέταξα, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ τὴν Ἀρχιγραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐφθασε μὲ τὸ e-mail, τὸ ἀπό-

γευμα της πρώτης ημέρας, σχέδιο δηλώσεως.

Ἡ ἰδική μου δήλωση εἶχε ὡς ἐξῆς:

Πρός

Τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐνταῦθα

Ἀθήνα, 25 Αὐγούστου 2021

ΘΕΜΑ: Κλήσις πρὸς παροχήν ἐξηγήσεων.

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,

Εὐλογεῖτε·

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ἐνώπιόν Σας ἀκροάσεώς μου ἐπὶ τοῦ θέματος, τῶν κατατεθεισῶν ἐκ μέρους μου ἐγγράφων ἐξηγήσεων καὶ τῶν προφορικῶν δηλώσεών μου καὶ διὰ τῆς παρούσης δηλώ ὅτι ἐπὶ τῆς οὐσίας δέν διαφοροποιοῦμαι εἰς τὸ ὑψιστον θεολογικόν θέμα τοῦ χρόνου τελέσεως τῆς Ἀναστασίμου Θείας Λειτουργίας, ἡ δέ ὅλη στάσις μου ἐπὶ τοῦ θέματος δέν εἶχε καὶ δέν ἔχει στόχον τὴν διάσπασιν τῆς ἐν τῇ Πίστει ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἐξέφραζε καὶ ἐκφράζει τὴν ἀγωνίαν μου, κατόπιν καὶ τῆς σωρείας μηνυμάτων διαμαρτυρίας ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν καὶ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς καθ' ἡμᾶς Θεοσώστου Ἐπαρχίας, πρὸς διαφύλαξιν τῶν Ἱερῶν Παραδόσεων τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς κανονικῆς καὶ λειτουργικῆς τάξεως.

Πρὸς ἄρσιν δέ πάσης παρεξηγήσεως ἐπαναλαμβάνω ἐν ἐπιγνώσει τὴν δοθεῖσαν κατὰ τὴν εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίαν μου (2 Ἰουλίου 2005) Ὁμολογίαν Πίστεως καὶ διὰ τὰ ἀκόλουθα: «...Πείσομαι δ' ἑσαεὶ προθύμως ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς καὶ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ὡς Ἀνωτάτῃ Ἀρχῇ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σεβόμενος καὶ τηρῶν τὰς δωρηθείσας Αὐτῇ προνομίας, πρὸς καταρτισμὸν τε καὶ στηριγμὸν τῆς παρ' ἡμῖν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐπιμελήσομαι ὅσημοι δύναιμι περιεσιτῶν ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας εἰς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τῆς Μᾶς ὑπερουσίᾳ καὶ Ἀδιαιρέτῳ Τριάδος, τοῦ ἐνός καὶ Μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ πρὸς σωτηρίαν τῶν πιστῶν».

Ἐπὶ δέ τούτοις διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ὁ Μητροπολίτης

† ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Ἐπέδωσα τὴν συνταχθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ ὡς ἄνω δηλώσιν μου τὴν πρωΐα τῆς 26ης Αὐγούστου ἐ.ε. εἰς τὸν Θεοφιλέστατο Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ περὶ ὥραν 12μ. κλήθηκα γιὰ τρίτη φορά εἰς τὴν Αἴθουσα Συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀμέσως μοῦ ἐπεδόθη πρὸς γνώσιν καὶ ὑπογραφήν ἡ δήλωση τῆς Ἀρχιγραμματείας, ἡ ὁποία ἦταν ἡ ἴδια καὶ ἀπαράλλακτη μετ' ἐκείνης, πού μοῦ ἐστάλη μετ' τὸ e-mail τὸ ἀπόγευμα τῆς προηγούμενης ἡμέρας καὶ ἡ ὁποία ἔγραφε τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐχοντας πλήρη συνείδηση τῶν Ἀρχιερατικῶν μου ὑποχρεώσεων καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως, κατόπιν τῶν ὅσων διημείφθησαν ἐνώπιον τῆς συνεδριάζουσας Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Τετάρτης 25ης Αὐγούστου 2021, δηλῶ τὴν πλήρη ὑπακοή, συμμόρφωση καὶ ἐναρμόνιση τῆς ἐλαχιστότητός μου πρὸς τίς ἐκάστοτε Συνοδικές Ἀποφάσεις καὶ τὴν πρόθυμη συνεργασία μου μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς οὐδεμία διαφοροποίηση».

Καί, βεβαίως, εἶναι εὐλογο καὶ κανονικὸ καὶ σύννομο νὰ δεικνύῃ πλήρη ὑπακοή, συμμόρφωσι καὶ ἐναρμόνισι ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ πρὸς τίς ἐκάστοτε Συνοδικές Ἀποφάσεις καὶ πρόθυμη συνεργασία, μετὰ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Συνόδου, χωρὶς οὐδεμία διαφοροποίησι, ὅχι ὁμως ἀπροϋποθέτως, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ὅτι αὐτές δέν θὰ ἀφίστανται τῆς Εὐαγγελικῆς Ἀληθείας, θὰ στοιχοῦν ἀπαρέγκλιτα εἰς τὸν ὑπέρτατο Θεῖο Νόμο, δέν θὰ ὑπερβαίνουν τοὺς Θείους καὶ Ἱεροῦς Κανόνας, θὰ ἐναρμονίζονται πρὸς τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ δέν θὰ ἀντιτίθενται εἰς τὴν Ἀγίαν καὶ Ὁρθόδοξον Παράδοσιν Αὐτῆς, ἀλλὰ θὰ εἶναι **«ἐπόμενοι τοῖς Ἁγίοις Πατράσι»**.

Τοῦτο προδήλως ὑπονοεῖ καὶ ἡ καθιερωμένη Ὁμολογία Πίστεως, τὴν ὁποία, ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρομεν, δίδει ὁ Ἐψηφισμένος Ἐπίσκοπος πρὸ τῆς εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίας του, καθὼς ὁμολογεῖ: «...Πρὸς δέ τούτοις στέργω καὶ ἀποδέχομαι τὰς ἁγίας ἐπτά Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ τῶν Τοπικῶν, ἃς ἐκεῖναι ἀποδεξάμε-

Συνεχέια στή σελ. 16

ναι ἐκύρωσαν, ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων ἀρροισθεῖσαι. Ὁμολογῶ πάντας τοὺς ὑπ' αὐτῶν, ὡς ὑπὸ φωτιστικῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος ὁδηγουμένων, ἐκτεθέντας ὅρους τῆς ὀρθῆς Πίστεως, καὶ τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας, οὓς οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι, πρὸς τὴν τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διακόσμησιν καὶ τῶν ἡθῶν εὐταξίαν κατὰ τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις καὶ τὴν διάνοιαν τῆς Εὐαγγελικῆς θείας διδασκαλίας συντάξαντες, παρέδωκαν τῇ Ἐκκλησίᾳ...».

Διαχωρίζει σαφῶς, ὅπως διαπιστώνουμε, τίς Τοπικὲς Συνόδους, πού ἀνεγνωρίσθησαν καὶ ἐκυρώθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπὸ τίς ὑπόλοιπες Τοπικὲς ὡς μὴ «ἀρροισθεῖσας ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων». Χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ τῶν ἐπικυρωμένων ὑπ' αὐτῶν Τοπικῶν Συνόδων εἶναι ὅτι, κατὰ τὴν Ὁμολογίαν Πίστεως συνέταξαν «ὅρους τῆς ὀρθῆς Πίστεως, καὶ τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας, οὓς οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι & παρέδωκαν τῇ Ἐκκλησίᾳ».

Ὅταν ὑπάρχουν τέτοιες καὶ παρόμοιες περιπτώσεις τοπικῶν, μὴ ἀνεγνωρισμένων ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ ἄλλες «ληστρικές» καλούμενες, πού κατεδίκασαν ἁγίους Πατέρας (ὅπως π.χ. τὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο τὸν Μέγα, τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο καὶ τὸν σύγχρονό μας Ἅγιο Νεκτάριο, Ἐπίσκοπο Πενταπόλεως, τὸν θαυματοργό), ἡ Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας, πού υπέγραψε τὴν «ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν» κ.ἄ., καθὼς ἐπίσης, καὶ «συμπροσευχές» μὲ ἐτεροδόξους καὶ ἐτεροθρήσκους, εὐρίσκεται σὲ δυσχερῇ θέσι ἕνας Ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ νὰ δηλώσῃ ἀπροϋποθέτως, κατὰ τὰ ὡς ἄνω, καὶ νὰ υπογράψῃ a priori (προκαταβολικῶς) τὴν διὰ βίου ἀπόλυτη συμμόρφωσι πρὸς τίς ἐκάστοτε Συνοδικὲς ἀποφάσεις, χωρὶς οὐδεμία διαφοροποίησι, δεδομένου ὅτι τὰ πρόσωπα κατ' ἔτος ἀλλάσσουν καὶ ἡ δεινὴ αἵρεσις τοῦ οἰκουμενισμοῦ «θερίζει». Ὁ καθ' Ἐπίσκοπος, ἐπὶ σκοπὸν ἱστάμενος ἐπαγρυπνεῖ καὶ ὡς ἀγρυπνὸς φρυκτωρὸς προστατεύει τὴν ποίμνην του, ὁδηγῶν αὐτὴν εἰς νομάς σωτηρίους καὶ φυλάσσει αὐτὴν «ἐκ λύκων λυμαινομένων αὐτὴν», ἀλλὰ καὶ διακονῶν ἐνζήλως

καὶ εὐόρκως ὡς μέλος τοῦ Συνοδικοῦ Ὁργάνου ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἑλλαδικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοί,

«Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε» εἶπε ὁ Θεὸς Διδάσκαλος καὶ Δομῆτωρ τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸ τοῦ Σταυρικοῦ Του Πάθους. Τὰ ἴδια λόγια ἐπαναλαμβάνει καὶ ἡ ταπεινότης μου πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ σκανδαλισμοῦ σας. Οὐδέποτε ἐπέδειξα ἐνσυνειδήτως ἀπειθαρχία καὶ ἀσέβεια πρὸς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Σύνοδον, καθ' ἣ ἐγκαλοῦμαι. Στά 17 περίπου χρόνια τῆς Ἀρχιερατείας μου ποτὲ δὲν ἐγκατέλειπα διαμαρτυρόμενος τὴν μεγάλη ἢ τὴν μικρὴ Αἵθουσα Συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, ὁ δὲ λόγος μου ἦτο πάντοτε εἰρηνικὸς καὶ οὐδόλως διχαστικὸς, ἐποικοδομητικὸς, θεολογικὸς, ἐκκλησιολογικὸς καὶ ἀντιαιρετικὸς. Αὐτὸ εἶναι εὐκόλο νὰ ἀποδειχθῇ, ἐὰν ἀνατρέξῃ κάποιος εἰς τὰ Πρακτικά τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ τῆς Ι.Σ.Ι τῶν 17 αὐτῶν χρόνων.

Ἐθεώρησα ἐπιτακτικὸ μου ἐπισκοπικὸ χρέος νὰ σὰς ἐνημερώσω διὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ γεγονότα, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ σκανδαλισμοῦ τοῦ Χριστεπωνύμου Πληρώματος τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, καὶ ὄχι μόνο. Δέν εἶναι δυνατόν ὁ Ἐπίσκοπος νὰ ὁμιλῇ διὰ τὴν ὑπακοή, τὸν σεβασμὸ στοὺς θεσμοὺς καὶ δὴ τοὺς ἱεροὺς θεσμοὺς καὶ νὰ τοὺς περιφρονῇ ἐκεῖνος. Ἔτσι, εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ τοὺς νέους καὶ τὰ παιδιά, τὰ ἀνδρόγυνα καὶ τοὺς μεγάλους.

Νὰ κλείσω ποιητικὰ αὐτὴ τὴν φορὰ τὸν ἐνημερωτικὸ αὐτὸ λόγὸ μὲ στίχους, πού ἐκφράζουν τὰ πηγαῖα αἰσθηματά μου πρὸς ὅλους σας, παραλλάσσοντας τὸ γνωστὸ Κυθηραϊκὸ ᾄσμα.

«Τσιρίγο ὁμορφὸ νησί, μόν' θέλω τό καλὸ σου, γιατί πατῶ τό χῶμα σου καὶ πίνω τό νερό σου.

Τσιρίγο ὁμορφὸ νησί, εἴμ' ὁ Ἐπίσκοπός σου γι' αὐτὸ ποθῶ τὴ δόξα σου, τὸν θεῖο λυτρωμό σου».

Καὶ ἐπὶ τούτοις διατελῶ,

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Συμπαράστασις στό σέ ἀναστολή ἐργασίας Νοσηλευτικό προσωπικό τοῦ Νοσοκομείου μας

Ἐν Κυθήροις τῇ 22α Σεπτεμβρίου 2021

Ἀριθ. Πρωτ.: 301

Πρός

Τήν Ἱεράν Σύνοδον

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἰωάν. Γενναδίου 14

115 21 Ἀθήναι

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Εὐλογεῖτε·

Εὐχηθῆτε ἡ Χάρις καί ἡ Προστασία τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιωτίσσης, τήν ὁποία θά ἐορτάσωμε, νά περισκέπη καί περιφρουρή ἡμᾶς, τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα καί τόν κόσμον ἅπαντα.

Ἀνακοινοῦμεν εἰς Ὑμᾶς, καί τήν περί Ὑμᾶς Ἱεράν Σύνοδον, τό συνημμένον ἐγγραφόν μας πρός τόν Πρωθυπουργόν τῆς Χώρας μας κ. Κυριάκον Μητσοτάκη, διά τοῦ ὁποίου διεβιβάσθη ἡ ἐπιστολή τῶν ἐμπεριστάτων Κυθηρίων νοσηλευτῶν κ.λπ., εἰς τοὺς ὁποίους ἐπεβλήθη ἀναστολή ἐργασίας, καί ἡ παράκλησίς μας διά τήν θεραπείαν τοῦ αὐστηροῦ αὐτοῦ μέτρου, δι' ὃ παρακαλεῖσθε καί Ὑμεῖς νά συνεργήσητε.

Μέ τήν εὐκαιρίαν αὐτήν ἐπιτρέψατέ μοι, Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε καί Σεβ. ἅγιοι Συνοδικοί, νά παρακαλέσω θερμῶς νά μή ἐπεκταθῇ τό μέτρον ἀναστολῆς ἐργασίας, μέ ὃ,τι αὐτό συνεπάγεται, καί εἰς τοὺς Ἱερεῖς μας, διότι καί αὐτό μετ' ἐπιτάσεως ἀκούεται. Οἱ Ἱερεῖς μας δέν εἶναι πολιτικοί υπάλληλοι, ἀλλά Λειτουργοί Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου. Πῶς εἶναι δυνατόν νά ἐμποδισθῇ ὁ Θεὸς Λειτουργός ἀπό τήν διακονίαν τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου καί τήν τέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀκο-

λουθίων; Ἐν τοιοῦτον ἐνδεχόμενον θά φέρη, δυστυχῶς, ἀπροβλέπτους ἀναταράξεις εἰς τόν ἐκκλησιαστικόν χώρον καί θά διαλύσῃ τάς Ἱεράς Μητροπόλεις μας.

Ἐπικαλούμενος, ὅθεν, τάς θεοπειθεῖς εὐχάς Ὑμῶν διά τήν εἰρήνευσιν τοῦ Χριστεπωνύμου Πληρώματος, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, ὑποσημειοῦμαι εὐλαβῶς,

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ἐλάχιστος Ἀδελφός

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικύθηρων Σεραφεῖμ

Υ/Σ Ἐπισυνάπτω α) τήν γνωμοδότησιν τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου κ. Γεωργίου Κασμάτη, Συνταγματολόγου καί β) τό πρόγραμμα τοῦ τριημέρου Ἑορτασμοῦ ἐπὶ τῇ 200ῇ ἐπετείῳ ἀπό τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 πρός γνώσιν Ὑμῶν.

Ἐκκλησις πρὸς τὸν Πρωθυπουργόν γιά τοὺς σέ ἀναστολή Ὑγειονομικοὺς

Ἐν Κυθήροις τῇ 22α Σεπτεμβρίου 2021

Ἀριθ. Πρωτ.: 300

Ἐξοχώτατον

κ. Κυριάκον Μητσοτάκην

Πρωθυπουργόν

Μέγαρον Μαξίμου

Ἀθήνας

Ἐξοχώτατε κ. Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως

Κατ' ἀρχὴν νά σᾶς εὐχηθῶ γιά τὴν ἐπικείμενη ὀνομαστική σας ἑορτὴ χρόνια πολλά, εἰρηνικά, δημιουργικά καὶ εὐλογημένα.

Ἀνήμερα τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ (14 Σεπτεμβρίου ἑ.ἑ.) μέ ἐπεσκέφθη τό Νοσηλευτικό προσωπικό τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Κυθήρων, τό ὁποῖο ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 2021 ἐτέθη σέ ἀναστολή ἐργασίας, διότι δέν ἐδέχθη νά ἐμβολιασθῇ. Εἰκοσιτρεῖς (23) τὸν ἀριθμόν συνάνθρωποί μας ὅλων τῶν ειδικοτήτων (ὅπως θά ἰδῇτε στή συνημμένη κατάστασι), οἱ περισσότεροι ἄνω τῶν 20 ἐτῶν ὑπηρετοῦντες στό Νοσηλευτικό μας Ἰδρυμα, ἔχασαν τὴν ἐργασία καὶ τὴν μισθοδοσία τους καὶ εἶναι σήμερα **«ἐπὶ ξύλου κρεμάμενοι»**.

Εἰλικρινά σᾶς λέγω, κύριε Πρωθυπουργέ, ἐρράγισε ἡ καρδιά μου ὅταν εἶδα μπροστά μου τόσους ἀνθρώπους, νέους στήν ἡλικία κατὰ κανόνα, νά βρίσκονται σ' αὐτὴ τὴν δυσχερέστατη βῆσι, μπροστά σέ ἓνα ἀδιέξοδο. Καὶ ἀμέσως βγήκε ἀπὸ μέσα μου, αὐθόρμητα, τό γιατί, γιατί;

Στὴν ἐπισυναπτόμενη ἐπιστολὴ διεκτραγωδοῦν οἱ ἴδιοι τό δρᾶμα τους καὶ δέν χρειάζεται νά εἰποῦμε περισσότερα. Ἐκεῖνο, πού θά ἤθελα ὡς Ποιμενάρχης τοῦ τόπου νά ἐπισημάνω εἶναι ὅτι 23 οἰκογένειες καταδικάζονται σέ πείνα, στέρηση καὶ οἰκονομικά ἀδιέξοδα, καὶ τό Νοσοκομεῖο μας, πού ἦταν ἓνα

ἀπὸ τὰ καλύτερα ἐπαρχιακά Νοσοκομειακά Ἰδρύματα τῆς Πατρίδος μας, θά ὑπολειποῦν γῆ πλέον, ἀφοῦ ἔχασε σημαντικό μέρος τοῦ προσωπικοῦ του.

Ἐξοχώτατε κ. Πρωθυπουργέ,

Ἡ διάκρισις ἐμβολιασμένων ἀπὸ ἀνεμβολίαστους ἐδίχασε δυστυχῶς τίς τοπικές κοινωνίες καὶ ἀποτελεῖ μιά βαθεῖα καὶ δυσθεράπευτη πληγή. Τό Σύνταγμα, ὅπως καλῶς γνωρίζετε, προστατεύει τὴν ἐλευθερία καὶ τὰ ἀτομικά δικαιώματα τοῦ πολίτου, γι' αὐτό καὶ ἡ ὑποχρεωτικότητα τῶν ἐμβολίων κρίνεται ὡς ἀντισυνταγματική. Σχετικά μέ τό θέμα αὐτό σᾶς ἐπισυνάπτω τὴν εἰδική γνωμοδότησι τοῦ πρυτάνεως τῶν ἐν Ἑλλάδι Συνταγματολόγων Κυθήριου Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου κ. Γεωργίου Κασμάτη.

Τό πρόβλημα τῶν τεθέντων σέ ἀναστολή ἐργασίας δέν εἶναι μόνο Κυθηραϊκό, ἀλλά καὶ Πανελληνιο. Χιλιάδες νοσηλευτές καὶ λοιποὶ νοσοκομειακοὶ σέ ὅλη τὴν Ἑλλάδα ταλανίζονται καὶ ὑποφέρουν. Τεράστια κοινωνικά προβλήματα ἀνακύπτουν. Σπεύσατε παρακαλῶ, σπεύσατε.

Ἀνακαλέστε στίς θέσεις τους τοὺς ἐμπερίστατους αὐτοὺς νοσηλευτές κ.λπ. καὶ ὅσο κρατεῖ ἡ πανδημία ἄς γίνωνται τὰ καθιερωμένα τέστ. Μέ τὸν τρόπο αὐτό θά ἀναχαιτισθῇ ἡ ὑπολειπομένη τῶν Νοσοκομείων τῆς Χώρας μας καὶ θά ἐμποδισθῇ ἡ ἔξαρσις τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ κορωνοϊοῦ.

Καὶ ἐπὶ τούτοις διατελῶ,

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθέρων & Ἀντικύθηρων Σεραφεῖμ

Ἀνακοινῶται τό παρόν ἐγγραφον α) τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος β) τῷ Ἐξοχ. Ὑπουργῷ Ὑγείας Θάνῳ Πλεῦρη.

Ἐπιστολή ὑγειονομικῶν Νοσοκομείου Κυθήρων πρὸς τὸν Πρωθυπουργόν

Ἐξοχώτατε κ. Πρωθυπουργέ,

Τὴν Τετάρτη 1-9-2021 τέθηκε σέ ἐφαρμογή ὁ Νόμος 4820/2021 ἄρ. 206 πού θέτει σέ ἀναστολή ἐργασίας ὅσους δέν ἔχουν ἐμβολιασθεῖ κατὰ τοῦ covid-19, στέλνοντας τοὺς ἀνεμβολιαστούς στὴν ἀνεργία καί στὴν ἀμισθία. Ὅλα αὐτὰ δημιουργοῦν τεράστια προβλήματα σέ ἐμᾶς τοὺς ἴδιους καί στίς οἰκογένειές μας, ἀλλὰ καί στὴν λειτουργία τοῦ μοναδικοῦ νοσηλευτικοῦ ἰδρύματος στό νησί πού ὅλα αὐτά τὰ χρόνια, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐργαζόμενοι εἶναι πού τό στήριξαν καί τό κράτησαν ἀνοιχτό. Ἰδιαίτερα τούτη τὴν στιγμή πού τό 4ο κύμα τῆς πανδημίας βρίσκεται σέ ἐξέλιξη.

Δέν μπορεί τὰ ἐμβόλια, δῶρο τῆς ἐπιστήμης στὴν ἀνθρωπότητα, νά μετατρέπονται σέ μέσο διχόνοιας τῶν ἐργαζομένων, φόβου, ἐπιβολῆς κυρώσεων καί ἀπώλειας τῆς ἐργασίας.

Τό Νοσοκομεῖο Κυθήρων καί μέ αὐτούς τοὺς ἐργαζόμενους, κατάφερε νά παραμείνει καθαρό, χωρίς καμία νόσηση προσωπικοῦ καί χωρίς καμία μετάδοση μεταξύ τῶν νοσηλευόμενων καί ἀσθενῶν στό χώρο τοῦ νοσοκομείου καί ἡ μικρὴ κοινωνία τοῦ νησιοῦ μας γνωρίζει πολὺ καλά τὸν ἀγῶνα πού δώσαμε γιὰ τὴ δική μας καί τὴ δική τους προστασία.

Ἐρχεται τώρα ἓνας ἀντιδημοκρατικὸς νόμος χωρίς καμία ἐναλλακτικὴ διέξοδο νά μᾶς στερήσει τὸ δικαίωμα στὴν ἐργασία καί νά μᾶς ὀδηγήσει στὴν οἰκονομικὴ καί κοινωνικὴ ἐξαθλίωση, μέ ἐνοικία, παιδιὰ πού σπουδάζουν, ὑποχρεώσεις καί στὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία, μοναδικὸ εἰσόδημά μας.

Ἐνας νόμος πού ψηφίστηκε ὑποτίθεται γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν ἀσθενῶν καί τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τὴ μετάδοση καί μόλυνση μέ covid ἀπὸ τοὺς ἀνεμβολιαστούς, ἐνῶ εἶναι πλέον ἐπιστημονικὰ ἀποδε-

δειγμένο ὅτι καί οἱ ἐμβολιασμένοι κολλοῦν, μεταδίδουν, ἀσθενοῦν, νοσηλεύονται, δισωληνώνονται καί δυστυχῶς πεθαίνουν ἀπὸ τὴ νόσο.

Ἐμεῖς πηγαίναμε στὴν ἐργασία μας μέ τουλάχιστον δύο τέστ τὴν ἐβδομάδα, τὴν ὥρα πού οἱ ἐμβολιασμένοι συναδελφοί μας εἶχαν νά κάνουν τέστ ἀρκετοὺς μῆνες.

Ποιὸς προστατεύει καλύτερα τὸν ἄρρωστο καί τοὺς γύρω του;

Αὐτὸς πού ἀπλῶς ἔκανε τὸ ἐμβόλιο ἢ αὐτὸς πού ἐλέγχεται συχνά;

Στὴ Δημοκρατία δέν ὑπάρχουν ἀδιέξοδα, εἶσι καί σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση ὑπάρχουν ἐναλλακτικὲς πού δέν υἱοθετοῦνται. Συχνότερα τέστ ἕως καί καθημερινὰ γιὰ ὅποιον εἶναι ἀκόμα σκεπτικὸς στὸν ἐμβολιασμό, πλήρης καί ὄχι ἐπιλεκτικὴ ἐνημέρωση γιὰ τὸν ἐμβολιασμό, τὰ ὀφέλη, τίς παρενέργειες κ.λπ. καί δικαίωμα στὴν ἐλεύθερη βούληση τοῦ κάθε ἐργαζόμενου νά ἀποφασίσει μόνος του, τῶν ὧν τας ὅμως ὅλα τὰ προβλεπόμενα μέτρα.

Μετά τιμῆς

Οἱ κάτωθι ὑποσημειούμενοι Κυθῆριοι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	ΣΤΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΑΣΗΣ
1	ΔΑΔΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ	ΜΟΝΟΚΙΝΗ (συν. τῶν 21 κλιν. στο. διαγνώσει)
2	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
3	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
4	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
5	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
6	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
7	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
8	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
9	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
10	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
11	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
12	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
13	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
14	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
15	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
16	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
17	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
18	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
19	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
20	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
21	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
22	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
23	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
24	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
25	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
26	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
27	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
28	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
29	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
30	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
31	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
32	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
33	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
34	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
35	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
36	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
37	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
38	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
39	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
40	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
41	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
42	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
43	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
44	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
45	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
46	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
47	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
48	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
49	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
50	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
51	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
52	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
53	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
54	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
55	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
56	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
57	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
58	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
59	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
60	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
61	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
62	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
63	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
64	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
65	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
66	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
67	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
68	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
69	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
70	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
71	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
72	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
73	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
74	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
75	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
76	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
77	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
78	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
79	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
80	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
81	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
82	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
83	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
84	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
85	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
86	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
87	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
88	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
89	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
90	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
91	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
92	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
93	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
94	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
95	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
96	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
97	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
98	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
99	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ
100	ΔΕΛΤΑΚΗΣ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ	ΕΠΙΣΤΑΣΗ

Ἱερά Πανήγυρις τῆς Πολιούχου τῶν Κυθήρων Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης

Τὴν 24ην Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. ἡ νῆσος τῶν Κυθήρων ἐόρτασε πανδήμως καὶ πανηγυρικῶς τὴν Πολιούχον, Ἑφορον καὶ Προστάτιδα αὐτῆς ΠΑΝΑΓΙΑΝ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΝ εἰς τὴν ὁμώνυμον Ἱεράν Μονήν.

Συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα, τὸ ἑσπέρας τῆς Πέμπτης 23ης τρέχ. μηνός καὶ περὶ ὥραν 7.00 μ.μ. ἐψάλη ὁ Μέγας Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Χριστιανουπόλεως κ. Προκοπίου.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Προκόπιος ἐξεφώνησε λόγον γιὰ τὴν θαυματουργὸ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλη τὴν Πατρίδα μας, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλη τὴν Ὁρθόδοξια ἀπ' ἄκρῃ σ' ἄκρῃ. Ἡ Παναγία παραμένει πάντοτε τὸ σέμνωμα κάθε

χριστιανικῆς ψυχῆς. Εἶναι ἡ ἀληθινὴ παρηγοριά στίς θλίψεις καὶ τίς δοκιμασίες μας, τὸ ἀσφαλές καταφύγιό μας, ἡ δόξα καὶ τὸ καύχημα τῆς Χριστιανικῆς Πίστεώς μας.

Ἡ ζωὴ μας μιὰ συνεχῆς καὶ ἀδιάκοπη ἀνάβαση πρὸς τὴν τελειότητα, σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δρόμος πρὸς τὴν τελειότητα δὲν εἶναι δρόμος εὐκόλος. Ἀντίθετα, εἶναι δρόμος σπαρμένους ἀπὸ κάθε εἶδους θλίψεις καὶ δοκιμασίες, δρόμος ἀνηφορικός, δύσκολος καὶ ἡ ἀνάβασή του πολλές φορές εἶναι μαρτυρικὴ. *“Στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν”*.

Χρειαζόμαστε λοιπόν, βοήθεια στήριγμα στὴν ἀνηφορικὴ πορεία μας.

Πολύτιμοι φάροι πού μᾶς φωτίζουν τὸν δρόμο εἶναι τὰ παραδείγματα τῶν Ἀγίων μας. Τὸ παρήγορο φῶς τῶν Ἀγίων ἐνισχύει κάθε ἀγωνιστὴ τῆς ἀρετῆς. Φωτίζει τὴ σκέψη τοῦ κάθε ἀγωνιζομένου Χριστιανοῦ.

Ἡ Παναγία Θεοτόκος μας εἶναι καὶ θά μείνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἡ μοναδικὴ προσωπικότης τῆς κατ' ἐξοχὴν ἀγιότητος καὶ τελειότητος καὶ θά ἀποτελεῖ πρότυπον μιμήσεως γιὰ κάθε ἀγωνιζομένη ψυχὴ στὸν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς.

Ἡ Παναγία μας εἶναι γιὰ μᾶς ἡ ἀγιωτέρα πηγή, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἀντλοῦμε πά-

ντοτε πλούσια τά νάματα της Χάριτος καί βρίσκουμε πλησίον της ἀκένωτη τήν εὐλογία τοῦ Οὐρανοῦ.

Δέν ὑπάρχει πολυτιμώτερος Προστάτης γιά τήν ζωή μας ἐκτός ἀπό τήν Παναγία Παρθένο.

Κλείνοντας τόν λόγο του ὁ ἅγιος Χριστιανουπόλεως κάλεσε ὅλους μας νά πλησιάσουμε τήν Ἱερή Εἰκόνα τῆς Παναγίας μας μέ τήν ἁγία συναίσθηση ὅτι Ἐκεῖνη εἶναι ὁ πραγματικός ἀγαθός Ἄγγελος τῆς ζωῆς μας, ὅτι εἶναι πέλαιος ὁλόκληρο ἡ ἀγιότητά της, ὅτι εἶναι ἀνεξάντλητος ἡ πηγὴ τῆς Χάριτος Τῆς καί καμμία χριστιανικὴ καρδιά δέν φεύγει ποτέ ἀπ' αὐτήν. Καί νά εἴμαστε σίγουροι ὅτι ἡ καρδιά τῆς Θεοτόκου εἶναι ἀνοιχτὴ ἡμέρα καί νύχτα καί δέν ἀδιαφορεῖ γιὰ κανέναν ἀνθρώπινο πόνο. Νέοι καί γέροντες, γυναῖκες καί ἄνδρες, μητέ-

ρες καί σύζυγοι ὅσοι ἀγωνίζονται αὐτοὺς τοὺς δύσκολους καιροὺς τὸν ἀγῶνα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ἂς πλησιάσουν μέ παρρησία χριστιανικὴ καί ἂς ἀντλήσουν ἀπὸ τὴν Χάρη Τῆς νάματα ἀγιώσυνης.

Τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς 24 Σεπτεμβρίου 2021, κυριώνυμον ἡμέραν τῆς ἐορτῆς, ἐτελέσθη ὁ Ὅρθρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐχοροστάτησε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κερνίτης κ. Χρύσανθος καί ἡ Πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία μέ Ἀρχιερατικὸν Συλλεΐτουργον, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ.

Ἀρχισε τὴν ὁμιλία του ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κερνίτης εὐχαριστώντας τὸν Τριαδικὸ Θεὸ γιὰ τὴν τιμὴ πού ἡξιώθη νά προσκυνήσει τὴν «Ἱερά καί θαυματουργή Εἰκόνα τῆς Παναγίας» στήν «Θεοσκέπαστον, Παναγιοςκέπαστον καί Ἀγιότοκον νῆσον τῶν Κυθήρων», ἀπαντώντας στήν πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας Κυθήρων & Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, προκειμένου νά τιμήσει «Αὐτὴν τὴν ὁποία ἐτίμησε ὁ οὐρανός, Αὐτὴν πού ἔχει ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς τῆν

νῆσον τῶν Κυθήρων, ἀλλὰ καί ὁλόκληρο τὸν χριστιανικὸ κόσμον» καί νά «δοξάσει» μαζί μέ τοὺς πιστοὺς κι εὐλογημένους προσκυνητές «Αὐτὴν πού εἶναι τιμιωτέρα τῶν Χερουβεὶμ καί ἐνδοξοτέρα τῶν Σεραφεῖμ, Ἐκεῖνη πού ἐγίνε ἡ γέφυρα γιὰ νά ἔλθει ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἡ κλίμαξ διὰ ν' ἀνέβει ὁ κόσμος εἰς τὸν οὐρανόν».

Συνέχισε, ἐξαίροντας καί τονίζοντας τὴν ἀρετὴ τῆς ὑπακοῆς τῆς Κυρίας μας Θεοτόκου στοῦ θέλματος τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία μέ τὴ φράση της: «Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμα Σου», συνετέλεσε στὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἰστορώντας ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κερνίτης τὸ θαυμαστὸ γεγονός τῆς εὐρέσεως τῆς Εἰκόνας τῆς Παναγίας μας στὸν τόπο τοῦ ἱεροῦ προσκυνήματός της, δέν παρέλειψε νά μᾶς θυμίσει τὰ λόγια ἐκεῖνα τῆς Παναγίας μας στὸν ταπεινὸ βοσκό, πὼς βρίσκεται ἐδῶ γιὰ νά βοηθήσει

αὐτὸν τὸν τόπο, νά εἶναι δίπλα μας, νά εἶναι κοντά μας καί τὴν ὑπόσχεση της πὼς θά σκέπει καί θά προστατεύει αὐτὸν τὸν τόπο, ὅπως προστατεύει ἡ Παναγία μας τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς εὐρισκόμενους εὐσεβεῖς καί ὀρθοδόξους χριστιανούς.

Ἐξαίροντας τὴν Χάρη τῆς Ὑπεραγίας Θεοτό-

Συνέχεια στὴ σελ. 22

κου, έθιξε τή μεγάλη άξία πού έλαβε τούτος ό τόπος, πού ή παρουσία Της καλλώπισε καί τόν έκανε έναν εύλογημένο τόπο, ένα κομμάτι τού Παραδείσου, εικόνα παρόμοια τής ψυχής τού κάθε ανθρώπου, όταν αυτός έχει τόν Θεό μέσα του!

Κατά τά λόγια τού Θεοφιλεστάτου όποιος μετά πίστεως καταφεύγει στην Χάρη της, λαμβάνει δύναμη, χάρη καί εύλογία πολλή, καθώς ή Παναγία μας έχει παρρησία πολλή ενώπιον τού Θρόνου τού Θεού μας καί προέτρεψε όλους νά προσευχόμαστε καί νά καταφεύγουμε στή χάρη Της, γιά νά προστατεύει τό εύσεβές ήμών έθνος, νά σκέπει τόν εύσεβή όρθόδοξο λαό, όπου γής, νά σπεύδει όπου υπάρχει πόνος, δάκρυα καί στεναγμοί καί νά μās απαλλάξει άπ' αυτή τήν τυραννία, τήν δοκιμασία,

τήν ασθένεια, πού βασανίζει τόσο κόσμο».

Ακολούθησε ή περιφορά τής Έρας Εικόνας τής ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ μέχρι τού έξωτερικού περιβόλου τής Έρας Μονής.

Η περιφορά πραγματοποιήθηκε με πλήρεις στρατιωτικές τιμές, με τιμητικό άγημα, πού έφερε τό πρωί στό νησί μας ή Πυραυλάκατος ΤΠΚ "ΣΤΑΡΑΚΗΣ" συνοδευόμενο από τήν μπάντα τού Πολεμικού Ναυτικού.

Τίς λατρευτικές έκδηλώσεις λάμπρυναν με τήν παρουσία τους ό Ύφυπουργός Ναυτιλίας κ. Κώστας Κατσαφάδος, ή Άντιπεριφερειάρχης Νήσων κα. Βασιλική Θεοδωρακοπούλου-Μπόγγρη, οι βουλευτές Α΄ Πειραιώς καί Νήσων κα. Νόνη Δούνια, κ. Γιάννης Μελάς, κ. Νικόλαος Μανωλάκος, ό Δήμαρχος Κυθήρων & Άντικυθήρων κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης, οι Άντιδήμαρχοι, ό Πρόεδρος τής Έγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων & Άντικυθήρων κ. Εύάγγελος Βενάρδος, ό Κυβερνήτης τής Πυραυλάκατος ΤΠΚ "ΣΤΑΡΑΚΗΣ" Πλωτάρχης κ. Γεώρ-

γιος Καρβούνης, ό Στρατιωτικός Διοικητής Κυθήρων Πλωτάρχης Π.Ν κ. Έμμανουήλ Άμπλιανίτης, ό Διοικητής τού Α/Τ Κυθήρων Ύπαστυνόμος κ. Τριαντάφυλλος Πιλήκος μαζί με τόν Ύποδιοικητή κ. Παναγιώτη Γιαννακόπουλο, ό Άναπληρωτής Προϊστάμενος τού Πυροσβεστικού Κλιμακίου Πυραγός κ. Γιώργος Βαστάκης, ό Διοικητής τού Νοσοκομείου Κυθήρων κ. Γεώργιος Μεγαλοκονόμος καί άλλοι επίσημοι.

Άς έχουν όλοι πλουσίαν καί αναφαίρετον τήν εύλογίαν καί τήν προστασίαν τής ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ!

ΕΠΙΣΗΜΗ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ

Τήν Κυριακή 26/9/2021 ολοκληρώθηκαν οι 3ήμερες έκδηλώσεις γιά τήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα με Πανηγυρική Δοξολογία στό Έρό της Προσκύνημα, με άφορμή τά 200 χρόνια από τήν Έπανάσταση τού 1821, στην οποία χοροστάτησαν ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων & Άντικυθήρων κ. Σεραφείμ καί ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Προκόπιος.

Ό Δήμαρχος Κυθήρων κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης εξέφώνησε πανηγυρικό λόγο, άποσπάσματα τού όποιού δημοσιεύουμε στή συνέχεια:

«Μέσα σέ πολύ ιδιαίτερες συνθήκες έορτάζουμε φέτος τήν επέτειο των 200 ετών από τό ξέσπασμα τής Έλληνικής Έπανάστασης τού 1821, ένός γεγονότος μοναδικού όχι μόνο γιά τήν Ελλάδα, αλλά συνολικά γιά τήν Εύρώπη. Γιατί τό 1821 δέν ήταν μία άπλή εξέγερση ή ένα ξέσπασμα τής στιγμής, αλλά μία καθολική καί πάνδημη απόφαση γιά ανάκτηση τού μεγίστου αγαθού τής ελευθερίας χωρίς άστερίσκους, χωρίς ύποσημειώσεις, χωρίς «ναί μέν αλλά». Ένας λαός με μία φωνή όρθωσε ανάστημα μέγα ενώπιον ένός πολυπληθέστερου καί πολύ πιό οργανωμένου έχθρου, τής Όθωμανικής Αυτόκρατορίας, προκαλώντας τό δέος καί τό θαυμασμό όλόκληρου τού κόσμου. Άκόμα καί στή μακρινή καί πάμπτωχη χώρα τής Αιτής, πού πρώτη αναγνώρισε επίσημα τήν Έλληνική Έπανάσταση, προκλήθηκε θαυμασμός γιά τούς Έλληνες, με άποτέλεσμα 100 Αίτινοι στρατιώτες νά ξεκινήσουν με τά πρωτόγονα τότε άκτοπλοικά μέσα προς τήν Ελλάδα γιά νά πολεμήσουν έθελοντικά στό πλευρό των Έλλήνων, χωρίς όμως νά τό καταφέρουν καθώς πνίγηκαν έν πλψ. Αιώνια ή μνήμη τους!

Ἡ ἀναφορά στὰ ἱστορικά γεγονότα τοῦ 1821 μᾶλλον παρέλκει, καθὼς αὐτὰ ἔχουν ἀναλυθεῖ διεξοδικὰ σέ ἑκατοντάδες μελέτες καί ἔρευνες ἔγκριτων ἱστορικῶν καί κάθε χρόνο ἐπαναλαμβάνονται, δυστυχῶς μέ τρόπο μᾶλλον ἐπίπεδο. Θά εἶχε ὅμως ἰδιαίτερη σημασία νά θυμηθοῦμε ὀρισμένες στιγμές μεγάλων ἡρώων τοῦ 1821 προκειμένου νά ἐμπνευσθοῦμε καί ἐμεῖς στό σήμερα μέ στόχο τό αὔριο.

Στήν ὁμιλία τῆς 25ης Μαρτίου στό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἐσταυρωμένου ἀναλύσαμε διεξοδικά τήν ἄρρηκτη σχέση τῆς Ἐπανάστασης μέ τόν Ἱερό Κλῆρο καί τήν Ἐκκλησία, σχέση πού διαχρονικά οἱ ἐθνομηδενιστές καί οἱ κληρικομάχοι ἐπιχειροῦν νά τρώσουν καί νά ὑποβαθμίσουν, προφανῶς χωρίς ἀποτέλεσμα. Καί ἂν εἶναι πασίγνωστος ὁ φόρος αἵματος πού πλήρωσε ὁ Ἱερός Κλῆρος, μέ πρῶτο τόν Πατριάρχη Γρηγόριο τόν Ε΄, τοὺς Μητροπολίτες τῆς Κρήτης, τῆς Κύπρου καί πολλῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος, τά ἴδια τά κείμενα τῆς ἐποχῆς, ἀποδεικνύουν περὶτρανα τή συμπόρευση τῶν ἐπαναστατημένων Ἑλλήνων μέ τήν Ἐκκλησία. Θά ἐπαναλάβω λοιπόν μερικές γραμμές ἀπό τόν Πανηγυρικό τῆς 25ης Μαρτίου καταφεύγοντας στίς πηγές.

Ὁ Σπηλιάδης πού ἐξήρσε τήν Ἐπανάσταση ἐκ τῶν ἔσω, ἀναφέρει ὅτι στή Φιλική Ἐταιρεία «συγκρατέγοντο ἤδη καί Πατριάρχαι καί Ἀρχιερεῖς καί προεστώτες πολιτικοί τῶν ἐπαρχιῶν καί πολεμικοὶ ἀρχηγοί». Ἀκόμα καί ὁ μαρξιστής ἱστορικός Γιάννης Κορδάτος ἀναφέρει: «Οἱ Φιλικοί ἐπεδίωξαν νά δώσουν χαρακτῆρα πανεθνικόν εἰς τήν ὀργανωμένην ἐπανάστασιν καί δι' αὐτό προσηλύτισαν καί μερικοὺς Φαναριώτας καί ἀνωτέρους Κληρικοὺς».

Ὁ ἴδιος ὁ Κοραΐς γράφει: «Μόνο τοῦ Εὐαγγελίου ἡ διδασχὴ ἤμπορεῖ νά σώσῃ τήν αὐτονομίαν τοῦ Γένους. Οἱ Ἕλληνες ἐπολέμησαν ὄχι μόνο ὑπὲρ πατρίδος, ἀλλὰ καί ὑπὲρ πίστεως».

Ἡ προκήρυξη τῆς Ἐπανάστασης, τό κορυφαῖο

αὐτό κείμενο τοῦ Ἀλέξανδρου Ὑψηλάντη πού δημοσιεύθηκε στίς 24 Φεβρουαρίου τοῦ 1821 ἔχει ὡς προμετωπίδα του τό «**Μάχου ὑπὲρ Πίστεως καί Πατρίδος**» καί διακηρύσσει: «**Εἶναι καιρός νά ἀποτινάξωμεν τόν ἀφόρητον τοῦτον Ζυγόν, νά ἐλευθερώσωμεν τήν Πατρίδα, νά κρημνίσωμεν ἀπό τά νέφη τήν ἡμισέληνον, νά ὑψώσωμεν τό σημεῖον, δι' οὗ πάντοτε νικῶμεν! λέγω τόν Σταυρόν, καί οὕτω νά ἐκδικήσωμεν τήν Πατρίδα, καί τήν Ὁρθόδοξον ἡμῶν Πίστιν ἀπό τήν ἀσεβῆ τῶν ἀσεβῶν καταφρόνησιν. Μέ τήν Ἐνωσιν, ᾧ Συμπολιταί, μέ τό πρὸς τήν ἱεράν Θρησκείαν Σέβας, μέ τήν πρὸς τοὺς Νόμους καί τοὺς Στρατηγοὺς ὑποταγήν, μέ τήν εὐτολμίαν καί σταθερότητα, ἡ νίκη μας εἶναι βεβαία καί ἀναπόφευκτος**».

Λέει ὁ **Φωτάκος**, ἄμεσος μάρτυρας ὄλων τῶν γεγονότων τοῦ '21 καί ὑποσπιστής τοῦ Κολοκοτρώνη: «**Εὐτυχισμένη ἦταν ἡ ἡμέρα τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, διότι καί τότε καί ἀπὸ χρόνων ἀκόμη τό Ἔθνος εἶχε τόν θεόπεμπτον καί σεβάσμιον Κλῆρον ὡς ὁδηγόν του. Οἱ Λειτουργοὶ αὐτοὶ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἐφρόντισαν καί ἡτοίμασαν τὸ Ἔθνος διὰ νά ἐπαναστατήσῃ, καί ν' ἀλλάξῃ τὸν ὕβριστὴν τῆς θρησκείας καί τῶν ἱερῶν του. Ὁ Κλῆρος ὕψωσε τήν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ καί τοῦ Ἔθνους**».

Καί ὁ **Μακρυγιάννης** μέμφεται ὅσους κατηγοροῦν τόν Κλῆρο καί τήν Ἐκκλησία: «...καί βρίζουν, οἱ πωλημένοι εἰς τοὺς ξένους, καί τοὺς παπάδες μας, ὅπου τοὺς ζυγίζουν ἀναντρου καί ἀπόλεμους. Ἐμεῖς τοὺς παπάδες τοὺς εἶχαμε μαζί εἰς κάθε μετερίζι, εἰς κάθε πόνον καί δυστυχίαν. Ὅχι μόνον διὰ νά βλογᾶνε τά ὄπλα τά ἱερά, ἀλλὰ καί αὐτοὶ μέ ντουφέκι καί γιγατανί, πολεμῶντας ὡσάν λεοντάρια. Ντροπὴ Ἑλλήνες».

Καί ὁ **Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης** γράφει σέ

Συνέχεια στή σελ. 24

ἐπιστολή πρὸς τὸν Κολοκοτρῶνη μετὰ τὸ θρίαμβο στὰ Δερβενάκια: «Γενναϊότατε στρατηγέ... **Ἰδοὺ ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν ὃς ἐπάταξεν ἔθνη πολλὰ καὶ ἀπέκτεινε βασιλεῖς κραταιούς· Ὁ Παντοκράτωρ Θεὸς δὲν μᾶς ἀφήνει εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ.** Ὁχι, ὄχι βέβαια, ἀλλὰ εἶναι σύμμαχος μας κατὰ πάντα, καθὼς ἐμπράκτως, πολλάκις τὸ εἶδομεν καὶ ἄμποτε εἰς τὸ ἐξῆς διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς ἐνεργείας καὶ γενναιοτήτος σας ν' ἀφανισθῇ ὁ ἐχθρὸς ἐξ ὁλοκλήρου. Εἶθε γένοιτο, γένοιτο...».

Ἰδοὺ ἓνα θαυμαστὸ γεγονός: στὴν ἀρχὴ τῆς Ἐπανάστασης ὅταν οἱ ἐπαναστατημένοι μπῆκαν στὸ Βαλτέτσι, τὸ βρῆκαν ἔρημο ἀπὸ κατοίκους καὶ μόνο καμπόσοι σκοτωμένοι κείτονταν ἐκεῖ. Καὶ ἐξιστορεῖ ὁ Φωτάκος: «Ἀσυνήθιστοι καθὼς ἦταν ἀπὸ τοῦ πολέμου τὰ κακὰ, κιτρίνισαν ἀπ' τὸ φόβο τους καὶ δὲν πηγαίνανε σιμὰ στοὺς νεκρούς. **Ὁ Κολοκοτρῶνης, ὅμως, ἔβαλε καὶ μάζεψαν τὰ κομμάτια τους καὶ τὰ φύλαξε κ' εἶπεν: Αὐτοὶ εἶναι Ἅγιοι, θὰ πᾶνε στὸν Παράδεισο σάν μάρτυρες! Τότε ζύγωσαν οἱ στρατιῶτες καὶ τοὺς θάψανε...**»

Ἐνα σοβαρότατο θέμα πού πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ σήμερα, 200 χρόνια μετὰ τὸ '21, εἶναι αὐτὸ τῆς Παιδείας. Ἀπὸ τὴν κατάργηση τοῦ πολυτονισμοῦ μέχρι σήμερα, ἡ Παιδεία βιώνει μιά διαρκὴ ποιοτικὴ πτώση, παρὰ τίς φιλότιμες προσπάθειες τῶν ἀξιόλογων ἐκπαιδευτικῶν μας. Ἡ κατάργηση τοῦ πολυτονικοῦ ἦταν ἐγκληματική. Ἰδοὺ τί γράφει ὁ Χρῆστος Γιανναράς: **«ἡ ἐπιβολὴ τοῦ μονοτονικοῦ εἶναι στὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλλήνων μιά καταστροφὴ, ἀσύγκριτα ὀλεθριότερη ἀπὸ τὴ Μικρασιατικὴ.** Στὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ χάθηκαν πανάρχαιες κοιτίδες τοῦ Ἑλληνισμοῦ, χάθηκε ἡ κοσμοπολίτικη ἀρχοντιά του, ἡ συνείδηση ὅτι ἡ

ἐλληνικότητα εἶναι πολιτισμός, δηλαδὴ «τρόπος» βίου, ὄχι ὑπηκοότητα βαλκανικοῦ ἐπαρχιωτισμοῦ. Ὅμως δὲν χάθηκε ἡ συνέχεια τῆς γλώσσας του, πού εἶναι καὶ ἔμπρακτη συνέχεια τῆς ἱστορικῆς του συνείδησης, τῆς ἔνσαρκης στὸν γραπτὸ λόγο συνέχειας τοῦ ἐλληνικοῦ «τρόπου». **Τὸ μονοτονικὸ κατάργησε τὴ σημειογραφία πού συνέδεε τὴν ἀρχαιοελληνικὴ φωνητικὴ «προσωδία» μετὰ τὴ γραπτὴ ἀποτύπωσή της καὶ καθιστοῦσε ἐνιαῖα τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὸν Ὅμηρο ὡς σήμερα.**

Γιὰ τὴ σημασία τῆς Παιδείας, ἀναφέρει ὁ Τερτσέτης τὸ ἐξῆς περιστατικὸ μετὰ τὸν Κολοκοτρῶνη: «Ὁ Κολοκοτρῶνης μιά μέρα στὸ σπῖτι του, στὴν Ἀθήνα, σεργιάνιζε στὴν κάμαρα ἐνῶ τὸ παιδί του ὁ Κολίνος ἔγραφε. Σταμάτησε μονομιᾶς καὶ τὸν ρωτᾷ: Κολίνε, ποῖο νομίζεις εἶναι τὸ ἐθνικὸ σπῖτι τῆς Ἑλλάδος; Ὁ Κολίνος τοῦ ἀποκρίθηκε ἀμέσως: Τὸ παλάτι τοῦ Βασιλέως. Τὸ παλάτι τοῦ Βασιλέως; Ὁχι!, εἶπε. Τὸ Πανεπιστήμιο!...»

...Καθὼς λοιπὸν σὲ λίγα χρόνια, τὸ 2030, θὰ γιορτάσουμε τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ἀνακήρυξη τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀνεξαρτησίας πού ἐγινε μετὰ τὸ Πρωτόκολλο τοῦ Λονδίνου τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1830, **θὰ πρέπει νὰ ἔχουμε βρεῖ τὸ δρόμο μας ὡς Ἕθνος καὶ ὡς Κράτος σὲ αὐτὰ τὰ σημαντικὰ ζητήματα: στὴν Παιδεία, στὴν ἐπικίνδυνη ὑπογεννητικότητα καὶ στὴν ἀλλαγὴ τρόπου καὶ στάσης ζωῆς ἀπέναντι στοὺς Νόμους πού διὰ τῶν ἐκπροσώπων μας θεσπίζουμε ἀλλὰ σπανίως τηροῦμε.** Ἐὰν βάλουμε σωστὲς βάσεις σὲ αὐτὰ τὰ 3 ζητήματα, τότε ὁ ἐθνομηδενισμός, ἡ ἰσοπέδωση, ἡ ἀπαξίωση ἱερῶν συμβόλων καὶ ἐννοιῶν, δὲν θὰ ἔχουν πιά θέση στὴν κοινωνία μας. Καὶ αὕτη θὰ ἦταν ἡ μεγαλύτερη τιμὴ ἡμῶν, τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων, στὴ μνήμη καὶ τὴν θυσίαν τῶν ἡρώων τοῦ 1821, ἐπιφανῶν καὶ ἀφανῶν, πού *«ἐκοπίασαν καὶ ἐν τῷ κόπῳ αὐτῶν ἡμεῖς εἰσεληλύθαμεν καὶ ἔδωκαν ἡμῖν γῆν ἐλευθέραν ἐφ' ἣν ἡμεῖς οὐκ ἐκοπιάσαμεν ἐπ' αὐτῆς»* παραφράζοντας τὸν εὐαγγελικὸ λόγον. Στὴ μνήμη ἐκείνων πού ὡς ἄλλοι *«υἱοὶ τῆς βροντῆς»* -γιὰ δανειστώ μιά φράση ἀπὸ τὴν ὕμνολογία τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πού ἐορτάζουμε σήμερα- μᾶς χάρισαν μετὰ τὸ αἷμα καὶ τὴ ζωὴ τους τὸ πανυπερμέγιστο ἀγαθὸ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀξιοπρέπειας».

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ!

ΖΗΤΩΣΑΝ ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 1821!

Ἐπισημοποιήθηκε ἡ ἀδελφοποίησις τῶν Δήμων Κισσάμου καὶ Κυθήρων

Με μιά λιτή, ἀλλὰ συγκινητική τελετή, ἐπισημοποιήθηκε τὴν Τετάρτη 1 Σεπτεμβρίου 2021 στὸ νησί τῶν Ἀντικυθήρων, ἡ ἀδελφοποίησις τῶν Δήμων Κισσάμου καὶ Κυθήρων, μετὰ ἀπὸ σχετικές ἀποφάσεις τῶν δύο Δημοτικῶν Συμβουλίων. Τὸ πρωτόκολλο ἀδελφοποίησης ὑπέγραψαν στὸ

Γραφεῖο τῆς Κοινότητος Ἀντικυθήρων ὁ Δήμαρχος Κισσάμου κ. Γεώργιος Μυλωνάκης καὶ ὁ Δήμαρχος Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, παρουσίᾳ τῶν Δημάρχων Χανίων κ. Παναγιώτη Σημανθηράκη, Σφακιῶν κ. Μανούσου Χιωτάκη καὶ Γαύδου κας Λίλιαν Σεφανάκη, καθὼς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Ἀντικυθήρων κ. Γεωργίου Χαρχαλάκη.

Ὁ Δήμαρχος Κυθήρων ὑποδέχθηκε τοὺς Χανιώτες Δημάρχους μετὰ τὴ συνοδεία τους στὸ λιμάνι τῶν Ἀντικυθήρων, ὑπὸ τοὺς ἤχους κρητικῶν παραδοσιακῶν ὀργάνων καὶ στὴ συνέχεια τελέσθηκε Δοξολογία στὸν Ἱερό Ναὸ Ἀγίου Χαραλάμπους Ποταμοῦ, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφείμ.

Στὴν προσφώνησή του, ὁ Δήμαρχος Κυθήρων ἀνέφερε ἀναλυτικὰ τοὺς μακραίωνες δεσμούς τοῦ μικροῦ νησιοῦ μετὰ τὴ Δυτικὴ Κρήτη, πού ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὅταν τὰ Ἀντικύθηρα αποτελοῦσαν ἀποικία τῆς ἀρχαίας κρητικῆς πόλης Φαλάσσαρνα καὶ φτάνουν μέχρι τὰ σημερινὰ χρόνια,

κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ Ἀντικυθήριοι ὡς ἄμεσοι ἀπόγονοι κρητικῶν ἐποίκων τοῦ 18ου καὶ 19ου αἰώνα, διατηροῦν ζωντανὰ τὰ κρητικὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τὴν ντοπιολαλιά, τὸν τρόπο ζωῆς τῶν κρητικῶν. Στάθηκε δὲ ἰδιαίτερα στὸ κορυφαῖο γεγονός τῆς ἀνεύρεσης ἀπὸ Κισσαμίτες τῆς Εἰκόνας τοῦ Πολιούχου τῶν Ἀντικυθήρων Ἀγ. Μύρωνος, στὰ μέσα τοῦ 17ου αἰώνα, γεγονὸς μεγάλης ἱστορικής σημασίας γιὰ τὰ Ἀντικύθηρα, καθὼς συνδέεται μετὰ τὴν συστηματικὴ κατοίκησή τους ἀπὸ οἰκογένειες τῆς Δυτικῆς Κρήτης.

Ὁ Δήμαρχος Κισσάμου κ. Γιώργος Μυλωνάκης ἀναφέρθηκε ἰδιαίτερα στὴν τιμὴ τοῦ Ἀγίου Μύρωνος στὴ Δυτικὴ Κρήτη καὶ ὑπέμνησε καὶ ἐκεῖνος μετὰ τὴ σειρά τοῦ τοῦς δεσμούς συγγένειας μεταξὺ τῶν δύο περιοχῶν.

Οἱ Κρητικοὶ προσκεκλημένοι ξεναγήθηκαν ἀπὸ τὸν κ. Χαρχαλάκη στὸ νησί καὶ ἐνημερώθηκαν ἰδιαίτερα γιὰ τίς ἐν ἐξελίξει ἐργασίες ἀνάδειξης τῆς παλαιᾶς Μονῆς τοῦ Ἀγ. Μύρωνος, πού πραγματοποιοῦνται μετὰ δαπάνη τοῦ κ. Ἀθανασίου Μαρτίνου.

Μεταξὺ τῶν Δημάρχων ἀντηλλάγησαν ἀναμνηστικὰ δῶρα, ἐνῶ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἐπισήμου γεύματος πού παρέθεσε ὁ Δήμος Κυθήρων, ὁ Σεβασμιώτατος κ. Σεραφείμ ἔκανε ἰδιαίτερη μνεία στὸ πρόγραμμα ἡπίου ἐποικισμού τοῦ νησιοῦ μετὰ

Συνέχεια στὴ σελ. 26

πολύτεκνες οικογένειες, μέσω της υποστήριξης από την Έθνική Τράπεζα της Ελλάδος, προτείνοντας να υπάρξει υποστήριξη και από τους Δήμους του Νομού Χανίων, ώστε η κρητική παράδοση στα Άντικύθηρα να συνεχιστεί.

Τό απόγευμα τελέσθηκε από τον Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας Έσπερινός στον Ίερό Ναό Εισοδίων της Θεοτόκου και στη συνέχεια η κρητική αντιπροσωπεία αναχώρησε με το πλοίο της γραμμής για την Κίσαμο, δίνοντας την υπόσχεση ότι οι δεσμοί αδελφοσύνης των δύο περιοχών θα γίνουν ακόμα πιο ισχυροί στο μέλλον.

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΑΘ. ΧΑΡΧΑΛΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΙΣΣΑΜΟΥ & ΚΥΘΗΡΩΝ

Άντικύθηρα, 1 Σεπτεμβρίου 2021

Σεβασμιώτατε,

Άγαπητέ συνάδελφε Δήμαρχε Κισσάμου με τους συνεργάτες σου,

Άγαπητοί συνάδελφοι Δήμαρχοι Γαύδου, Σφακίων και Χανίων,

Άγαπητοί φίλοι Κισσαμίτες και συμπατριώτες,

Σήμερα είναι μία ιστορική μέρα για τό νησί των Άντικυθέρων. Με την επίσημη τελετή της αδελφοποίησης των Δήμων μας, επισφραγίζεται μία ιστορική πορεία φιλίας, συγγένειας και συναδελφωσης που ξεκίνησε πριν πολλούς αιώνες, όταν οι ταπεινοί εκείνοι κυνηγοί από τη Δυτική Κρήτη, ήρθαν στα άκατοίκητα τότε Άντικύθηρα και με θαυ-

μαστό τρόπο ανακάλυψαν την εικόνα του Πολιούχου μας Άγιου Μύρωνος. Την προσκύνησαν με ευλάβεια και την τοποθέτησαν πρόχειρα σε ένα εικονοστάσι, που κατασκεύασαν. Μετά από καιρό ήρθαν ξανά με σκοπό να φτιάξουν έναν μικρό Ναό. Και χρόνο με τό χρόνο, τό νέο διαδόθηκε και έτσι πολλοί Κισσαμίτες απέκτησαν έναν καινούργιο τόπο, τὰ Άντικύθηρα. Έφτιαξαν τὰ χωριά τους, τούς έδωσαν τὰ ίδια ονόματα που είχαν και στην Κρήτη, έφεραν τὰ δικά τους ήθη και έθιμα, έχτισαν τίς Έκκλησίες που υπάρχουν σήμερα. Πάνω άπ' όλα, όμως, ταύτισαν τή δική τους ζωή και τή ζωή όλων όσων ήρθαν μετά από αυτούς, με τόν Άγιο Μύωνα, του όποιου έχτισαν τό Μοναστήρι. Πρίν λίγους μόλις μήνες, στό πλαίσιο τών έκτεταμένων έργασιών ανακαίνισης, που πραγματοποιούνται στην Μονή του Άγ. Μύρωνος από τόν κ. Άθανάσιο Μαρτίνο, ανακαλύφθηκε και ή χρονολογία τών έγκαινίων τής Μονής, 1693 Οκτωβρίου 4. Έχουμε λοιπόν μία μακρά πορεία αιώνων μέσα στους όποιους τό κρητικό στοιχείο έδωσε ζωή και πνοή στό μικρό αυτό νησί οδηγώντας το στό σήμερα, στόν 21ο αιώνα.

Όλοι οι πρόγονοί μας, οι πατεράδες και οι παππούδες μας, γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στόν τόπο αυτό διατηρώντας πάντα τήν βαριά κρητική κληρονομιά που τούς άφησαν οι δικοί τους πρόγονοι, τήν κρητική ντοπιολαλιά, τή μουσική παράδοση, τὰ ήθη και έθιμα, τόν κρητικό τρόπο ζωής. Κυρίως, όμως, τήν τιμή και λατρεία στόν Άγιο τους, που στάθηκε ή άφορμή για τήν συστηματική κατοίκηση του νησιού μετά τόν 17ο αιώνα.

Η σχέση τών Άντικυθέρων με τήν Κρήτη ανάγεται στην αρχαιότητα. Όπως έχει πλέον αποδει-

Συνέχεια στη σελ. 27

χθεί από τις ανασκαφές στον λόφο του Κάστρου των Άντικυθήρων, τὰ Άντικύθηρα αποτελούσαν αποικία της αρχαίας Φαλάσσανας. Η σχέση αυτή διατηρήθηκε στο διάβα των αιώνων αναλλοίωτη.

Μιά δικογραφία του 1670 γιά ένα ζήτημα οικογενειακής τιμής ανάμεσα στον Σφακιανό караβο-κύρη Μανώλη Καπάρο καί στον Ένετό ανώτερο αξιωματούχο Άγγελο Παλαιόκαπα (τέως διοικητή της Σπιναλόγκας), μάς δίνει μιὰ χρήσιμη πληροφορία γιά τὰ Άντικύθηρα. Ο Άγγελος Παλαιόκαπας κατέθεσε στη δίκη ως αποδεικτικό στοιχείο της αξιοπιστίας του ένα ψήφισμα της 11ης Σεπτεμβρίου του 1670, σύμφωνα μέ τό όποιο του είχε έκχωρηθεί από τό Ένετικό Δημόσιο ή γή στό νησί των Άντικυθήρων γιά συνεκμετάλλευση μέ τον καπιτάνο Γλήγορη Σφακιανό.

Στά 1693 γίνονται τὰ εγκαίνια της Μονής του Άγίου Μύρωνος, σύμφωνα μέ τήν επιγραφή πού πρόσφατα ανακαλύφθηκε. Η περίοδος αυτή, δηλαδή μετά τὰ μέσα του 17ου αιώνα, είναι καθοριστική γιά τήν κρητική παρουσία στα Άντικύθηρα. Στην περίοδο αυτή, πραγματοποιείται ή πολυετής Πολιορκία του Χάνδακα (1648-1669), πού υπήρξε

ή τελευταία μάχη των Βενετών στον Μεγάλο Κρητικό Πόλεμο, στην προσπάθεια τους νά διατηρήσουν τήν Κρήτη, πού κατείχαν από τό 1211. Μετά τήν πτώση του Χάνδακα καί τήν παράδοση της

Κρήτης στους Όθωμανούς, παρατηρείται μιὰ περιστασιακή -άλλά όχι ακόμα οργανωμένη- καταφυγή προσφύγων από τήν Κρήτη στα Άντικύθηρα (όσο καί στα Κύθηρα). Τότε πρέπει νά τοποθετηθεί μέ ασφάλεια καί ή εύρεση της εικόνας του Άγ.

Συνέχεια στή σελ. 28

Κυθηραϊκός Σύνδεσμος Άθηνων

Ο Κυθηραϊκός Σύνδεσμος Άθηνων, όπως κάθε χρόνο, στις 24 Σεπτεμβρίου 2021 τίμησε τήν Παναγία Μυρτιδιώτισσα στη Μητρόπολη των Άθηνων, όπου βρίσκεται ενθρονισμένη ή εικόνα της, τήν όποια, όπως φέρει ή επιγραφή της, αφιέρωσαν «οι έν Άθήναις Κυθήριοι», πριν από 100 περίπου χρόνια.

Άρκετοί Κυθήριοι καί φιλοκυθήριοι παρακολούθησαν τή Θεία Λειτουργία μετ' Άρτοκλασίας.

Άκολούθησε όμιλία της Προέδρου κ. Βασιλικής Σαμίου, χαιρετισμός του Άντιπεριφερειάρχη του Κεντρικού Τομέα Άθηνων κ. Νικόλαου Δημόπουλου καί όμιλία του κ. Άναστασίου Πήλια, Δικηγόρου-Μέλους του Κυθηραϊκού Συνδέσμου, σχετικά μέ τήν εύρεση της εικόνας της Παναγίας μας.

Ξεχωριστή ήταν ή στιγμή πού ό κ. Γιάννης Ζερβός, πρώην Άντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου επί σειρά έτών, έψαλε μέ τήν εξαιρετική φωνή του σέ κυθηραϊκή ψαλτική τό

Άπολυτίκιο της Μυρτιδιώτισσας.

Μοιράστηκαν, όπως πάντα, σέ όλους Άρτοι καί

μυρτιές από τὰ Κύθηρα. Τέλος, προσφέρθηκε καφές στα Μέλη του Κυθηραϊκού Συνδέσμου, όπου σέ ένα εγκάρδιο κλίμα ανταλλάξαν οι Κυθήριοι τις εύχές τους.

Μύρωνος.

Αυτή η περιστασιακή κατοίκηση διατηρείται στο νησί μέχρι το 1780 όποτε υπήρξε και ο πρώτος νεότερος μαζικός και οργανωμένος έποικισμός του από κατοίκους της Δυτικής Κρήτης και της ευρύτερας περιοχής Κισσάμου και Σφακίων. Μία πολύ σημαντική πληροφορία, μας δίνει στα 1825 ο Μοναχός 'Ιάκωβος που συγγράφει την 'Ασματική 'Εορτάσιμo 'Ακολουθία του 'Αγ. Μύρωνος και αναφέρει ότι οι «νεωστί έλθόντες κάτοικοι» (δηλαδή οι έποικοι του 1780) βρήκαν τό Ναό του 'Αγίου «ερείπιον και κρημνισμένον», συνεπώς στο πρώτο

μισό του 1800 ο Ναός ήταν ήδη παλιός και βρισκόταν σέ εγκατάλειψη, μαρτυρία που επιβεβαιώνεται πλέον με την έπιγραφή με τη χρονολογία 1693. 'Εξάλλου τά σωζόμενα ληξιαρχικά βιβλία των Ναών των 'Αντικυθήρων, που υπάρχουν στα ΓΑΚ (Τοπικό 'Αρχείο Κυθήρων) εκκινούν χρονολογικά από τό 1811 και σέ αυτά καταγράφεται πλήθος 'Ιερών Μυστηρίων σέ όλους τούς Ναούς του νησιού, γεγονός που αποδεικνύει την ύπαρξη μιας ανθούσας και δυναμικής κοινότητας Κρητών έποίκων, που πλέον είχε αναγάγει τά 'Αντικύθηρα σέ νέα πατρίδα.

Στά τέλη του 18ου αιώνα αποτυγχάνουν συλλήβδην τα τοπικά επαναστατικά κινήματα κατά των Τούρκων στη Δυτική Κρήτη και οι κυνηγημένοι Κρήτες αναζητούν νέο τόπο για πιό ειρηνική διαβίωση. Τά 'Αντικύθηρα βρίσκονται σέ απόσταση αναπνοής από την Κρήτη και ανήκουν στην 'Ενετική Διοίκηση, συνεπώς προσφέρονται ως ή νέα

τους πατρίδα που τούς παρέχει ένα ελάχιστο έπιπεδο ασφάλειας και καλύτερης ζωής.

Μάλιστα την εϋνοια του 'Αγίου Μύρωνος, ζητούσαν όχι μόνο οι Χριστιανοί Κρήτες που έρχονταν στο νησί, αλλά και οι Τούρκοι. 'Αναφέρει σχετικά ο Χαράλαμπος Νικολακάκης στο σχετικό βιβλίο του (Θεσσαλονίκη 1963): «όσάκις μετέβαινον εις την νήσον προς κυνήγιον Χριστιανοί και Τούρκοι Κρήτες μετέφερον πλούσια δώρα, τά όποια έναπέθετον πρό της εικόνας του 'Αγίου, προσευχόμενοι».

'Αλλά και στο Ναό που βρισκόμαστε σήμερα, στον 'Αγιο Χαράλαμπο, ή κρητική παρουσία είναι έντονη. Η θύρα του 'Αρχαγγέλου Μιχαήλ έχει ιδιαίτερη ιστορική αξία, λόγω χρονολογίας και ένεπίγραφης αναφοράς στην ένετική όνομασία της νήσου, ήτοι «Τσιριγότο»: «Γέγονεν ή παρούσα εικών δαπάνη Γεωργίου Γαλανή Κρητικού εκ της 'Επαρχίας Κισσάμου του ποτέ Χατζή Δημήτρη υιός και αφιερώθη εις τόν Ναόν του 'Αγίου 'Ιερομόαυτος Χαράλαμπος εκ της νήσου Μικρό Τζιριγότο εις μνημόσυνον αυτού - αως» (1816). Τέλος, ο έξόριστος από τούς 'Αγγλους στα 'Αντικύθηρα Σταματέλος Πυλαρινός (έξορίστηκε στα 'Αντικύθηρα στίς 6 Δεκεμβρίου 1851), 'Ιατρός από τό Ληξούρι της Κεφαλονιάς και Βουλευτής της 'Ενάτης 'Ιονίου Βουλής, ασχολήθηκε επιστάμενα στο νησί με τά αρχαιολογικά κατάλοιπα και δεδομένα. Συνέλεξε δέ και πληθώρα λαογραφικών στοιχείων για τά 'Αντικύθηρα που δυστυχώς σήμερα δέν διασώζονται στην όλότητα τους. Ο Πυλαρινός κατέγραψε έξ άκοής και όρισμένα κρητικά τραγούδια που τότε φαίνεται πως τραγουδιόνταν στο νησί των 'Αντικυθήρων από τούς ντόπιους. Μερικά από αυτά (έντεκα) δημοσιεύτηκαν στο 'Εθνικό 'Ημερολόγιο του Μαρίνου Π. Βρεττού τό 1865 με τόν τίτλο «'Απάνθισμα Κρητικών άσμάτων άδομένων εις 'Αντικύθηρα». 'Ενα από αυτά έχει ιδιαίτερη ιστορική και λαογραφική αξία. Τό «'Ασμα 'Ενδέκατον» με τίτλο «Ο Δασκαλογιάννης» αναφέρει ο Πυλαρινός ότι του τό υπαγόρευσε ή ίδια ή έγγονή του μεγάλου Δασκαλογιάννη που κατοικούσε στα μέσα του 19ου αιώνα στα 'Αντικύθηρα.

Συνέχεια στη σελ. 29

Γιά τὰ νέα σχολικά προγράμματα σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης

Ἐλάβαμε μέ πολλή χαρά καί ἱκανοποίησι τήν κείμενη ἐπιστολή-ἐντονη καί εὐπρεπῇ διαμαρτυρία ἀπό τήν Πανελλήνια Ἑνωση Γονέων «Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ», τήν ὁποία συνυπογράφουν 117 Ὁρθόδοξα Χριστιανικά Σωματεῖα, Σύλλογοι Πολυτέκνων καί ἄλλοι φορεῖς, στήν ὁποία ἐκφράζουν τήν ἀγωνία τους γιά τὰ νέα σχολικά προγράμματα σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης, πού ἀπό τόν τρ. μήνα Σεπτέμβριο στοχεύει τό Ὑπουργεῖο Παιδείας νά τὰ ἐφαρμόσῃ ἀπό τό Νηπιαγωγεῖο ἕως καί τό Γυμνάσιο.

Ἐμελετήσαμε προσεκτικά τό ἀξιόλογο καί περισπούδαστο κείμενο τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Σωματείων, τό ὁποῖο νομίζω ὅτι ἐκφράζει καί τήν κάθε Ἑλληνορθόδοξη Οἰκογένεια, πού μέ κορυφουμένη ἀγωνία καί διάπυρες εὐχές πρὸς τόν Κύριο καί Θεό μας καί τήν Κυρία μας Θεοτόκο φρίττουν καί τρέμουν μπροστά στό παράτολμο αὐτό καί

ἐπικίνδυνο ἐγχείρημα, τό ὁποῖο, κατά τή γνώμη μας, ἂν δέν ληφθοῦν ἐγκαίρως δυναμικά καί ἀποφασιστικά μέτρα ἀναχατίσεως τῆς ἐπερχομένης συμφορᾶς ἀπό τούς ἀρμοδίους θά κλονίσουν συθέμελα τό οἰκοδόμημα τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Παιδείας, ὅ,τι ἔχει ἀπομείνει.

Προσυπογράφουμε ἀνεπιφυλάκτως καί ἐπακριβῶς τήν σπουδαία αὐτή ἐπιστολή-διαμαρτυρία καί ἀπευθυνόμενοι στήν πολιτική καί ἐκκλησιαστική ἡγεσία τοῦ τόπου μας παρακαλοῦμε θερμῶς νά ἐγκύψουν ἐγκαίρως μέ σπουδή καί ἀνησυχία πολλή στό φλέγον αὐτό ζήτημα καί νά ἀποτρέψουν τό συντομώτερο τὰ ἐπερχόμενα δεινά, κατανοώντας τόν ἐπαπειλούμενο κίνδυνο τῶν παιδιῶν καί τῆς νεολαίας μας.

Μετά τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ καί τιμῆς

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 28

Ἀγαπητοί συμπατριῶτες Κρητικοί,

Μπροστά στήν εἰκόνα τοῦ Ἁγ. Μύρωνος ἔχει τοποθετηθεῖ μιά μικρή εἰκόνα τοῦ Πολιούχου Κισσάμου Ἁγ. Σπυριδῶνος. Τήν εἰκόνα αὐτή ἔκλεψε κατά τή διάρκεια τῆς κατοχῆς ἀπό τό Ναό αὐτό ἕνας Γερμανός στρατιώτης. Τήν πήρε μαζί του στή Γερμανία καί μετά ἀπό μερικά χρόνια τήν ἔστειλε πίσω λόγῳ τῶν πολλῶν δεινῶν πού τοῦ προκλήθηκαν. Πόσο τυχαῖο μπορεῖ νά εἶναι αὐτό;

Σήμερα ξεκινάει μιά νέα περίοδος στίς σχέσεις τῶν 2 Δήμων καί περιοχῶν. Καλοῦμαστε νά υλοποιήσουμε τήν ἀδελφοποίηση αὐτή, μέσα ἀπό τήν ἀνταλλαγή πολιτιστικῶν δρωμένων καί προτύπων, τήν ἐνημέρωση τῶν νέων καί τῶν μαθητῶν, τήν τιμή πρὸς τήν ἱστορία καί τούς προγόνους μας. Σήμερα κάνουμε οὐσιαστικά ἕνα ἰσχυρό μνημόσυνο σέ ὅλους ἐκείνους πού βρέθηκαν στόν τόπο αὐτό πρὶν ἀπό ἐμᾶς, στούς παπποῦδες καί πατεράδες μας, τούς Κρήτες πού ἔφεραν ἐδῶ τήν ἴδια τή ζωή.

Ἀγαπητοί συνάδελφοι Δήμαρχοι μέ τούς συ-

νεργάτες σας καί τὰ ΜΜΕ τῶν Χανίων καί τῆς Κισσάμου, σᾶς μεταφέρω καί τούς θερμούς χαιρετισμούς τοῦ Περιφερειάρχῃ μας κ. Γιώργου Πατούλη, πού λόγω ὑποχρεώσεων δέν μπόρεσε σήμερα νά βρίσκεται μαζί μας.

Σᾶς καλωσορίζω στό Ἀντικύθηρα καί εὐχομαι ἡ ἀδελφοποίηση αὐτή νά ἀποτελέσει ἀφορμή γιά ἀκόμα στενότερη σχέση καί συνεργασία μεταξύ τῶν Δήμων καί τῶν περιοχῶν μας. Σᾶς εὐχαριστῶ!

Ἡ ἐπιστολή τῆς Πανελληνίας Ἑνώσεως Γονέων «Ἡ Χριστιανική Ἀγωγή» γιά τά νέα σχολικά προγράμματα σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης

Πρός τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Κύριον κ. Ἰερώνυμον καί τούς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἀθήνα 10 Αὐγούστου 2021

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι,

Ἦδη ἀπό τήν 11η Ἰουνίου 2020 ἔχει ψηφιστεῖ πολυνομοσχέδιο γιά τήν Παιδεία (Ν. 4692/2020, ΦΕΚ Α' 111 - 12.06.2020 πού τροποποιήθηκε μέ τόν Ν. 4807/2021 ΦΕΚ Α' 96-11.06.2021), τό ὁποῖο προβλέπει μεταξύ ἄλλων θεμάτων καί τή σταδιακή ἔνταξη σχολικῶν προγραμμάτων σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης ἀπό τό Νηπιαγωγεῖο ἕως καί τό Γυμνάσιο, ἀποκαλουμένων ὡς «Εργαστήρια Δεξιότητων».

Τά προγράμματα αὐτά εἰσήχθησαν καταρχάς πιλοτικά γιά τό σχολικό ἔτος 2020-21, ἐνῶ ἀπό τό προσεχές ἔτος 2021-22 γενικεύονται πλεόν σέ ὅλα τά σχολεῖα τῆς ἐπικράτειας. Ἦδη ὁ Πρωθυπουργός τῆς χώρας μέ δήλωσή του στή Βουλή στίς 25/2/2021 ἀνέφερε σχετικά: «Επεκτείνουμε σέ ὅλα τά σχολεῖα πιά, ἀπό τόν Σεπτέμβριο, τό πρόγραμμα τῆς σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης, τό ὁποῖο ἐφαρμόσθηκε πιλοτικά κατά τή φετινὴ χρονιά. Γιατί ὁ σεβασμός, ὅχι μόνο στό ἄλλο φύλο ἀλλά καί στή διαφορετικότητα, πρέπει νά διδάσκεται ἀπό νωρίς».

Τά προγράμματα αὐτά, σύμφωνα μέ τίς ὑπάρχουσες εὐρωπαϊκές ὁδηγίες, στηρίζονται ἀποκλειστικά στό σεξουαλικά δικαιώματα, ἀφαιρώντας κάθε παραδοσιακό ἠθικό φραγμό. (Γιά τήν ἀκρίβεια ὁ μόνος περιοριστικός παράγοντας πού τίθεται εἶναι ἡ συγκατάθεση τοῦ ἄλλου προσώπου, ὅπου τό πρόσωπο αὐτό εἶναι ἐπιθυμητό στή σεξουαλική ζωή). Αὐτό σημαίνει πῶς τά παιδιά διδάσκονται ὅτι δέν ὑπάρχει φυσιολογικοῦ τύπου σεξουαλική δραστηριότητα, ἀλλά ὅλες οἱ μορφές ικανοποίησης εἶναι νόμιμες καί ἀποδεκτές.

Μέ τά σχολικά αὐτά προγράμματα τά παιδιά

μαθαίνουν γιά τίς ἐναλλακτικές μορφές σεξουαλικῆς ἔκφρασης, τήν οἰκογενειακή ποικιλότητα, τή δυνατότητα σεξουαλικοῦ πειραματισμοῦ καί τόν αὐτοπροσδιορισμό φύλου. Καλοῦνται νά κάνουν ἀνοιχτή δήλωση σεξουαλικοῦ προσανατολισμοῦ ἤδη ἀπό τά 15 χρόνια τους. Ἐπιπλέον **μαθαίνουν νά διεκδικοῦν τά σεξουαλικά τους δικαιώματα, νά ἀντιδρῶν ἀπέναντι στό οἰκογενειακό, θρησκευτικό ἢ κοινωνικό «κατεστημένο» καί νά χειρίζονται τή σεξουαλικότητά τους μέ μοναδικό γνώμονα τήν ικανοποίηση.** Διδάσκονται νά βλέπουν τήν ἐγκυμοσύνη συχνά ὡς πρόβλημα καί νά τήν ἀντιμετωπίζουν μέ τήν ἀντισύλληψη, καί νά θεωροῦν τήν ἑκτρωση ὡς δικαίωμα σεξουαλικῆς καί ἀναπαραγωγικῆς υγείας. Λέξεις καί ἔννοιες ὅπως **ἐγκράτεια, ἀγνότητα, συζυγική πίστη, παραδοσιακή οἰκογένεια, καλλιέργεια ἡθῶν, ἀξιών, ἀρετῶν** ἐλλείπουν παντελῶς ἀπό τά προγράμματα αὐτά.

Καθίσταται σαφές πῶς μέ τά προγράμματα αὐτά τά παιδιά **δέν θά μάθουν ποτέ γιά τήν ἀξία τῆς ἐγκράτειας, τοῦ ἐτερόφυλου χριστιανικοῦ γάμου, γιά τό δῶρο τῆς μητρότητος, τό ὄφελος τῆς σταθερῆς μονογαμικῆς σχέσης μεταξύ ἑνὸς ἀνδρα καί μιᾶς γυναίκας, γιά τήν πολυτεκνία, τήν ἀξία τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης καί ἐνότητας,** καθώς ἐπίσης οὔτε γιά τά δυσεπίλυτα προβλήματα πού δημιουργεῖ ἡ πρόωμη καί μὴ κανονικὴ σεξουαλικὴ δραστηριότητα. Ὡς ἐκ τούτου τά προγράμματα αὐτά **ὑπονομεύουν τό μέλλον τῆς Πατρίδος μας,** καθώς **ὑποθάλουν τή μείωση τῶν γεννήσεων καί τήν ἀναπόφευκτη ἀποδυνάμωση στελέχων τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.**

Ἐξάλλου δέν εἶναι δυνατόν νά ἐλπίζουμε στή διατήρηση τῆς πολιτιστικῆς μας ταυτότητος καί φυσιογνωμίας μέ τέτοια προγράμματα πού **δυναμιτίζουν τόν θεσμό τῆς παραδοσιακῆς οἰκογένειας καί οὐσιαστικά διαλύουν τίς ἀπαρχές τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως,** γκρεμίζοντας κάθε ἠθικό, **ἀκόμη καί φυσικό φραγμό,** καί ὑπονομεύοντας

**ὅ,τι ὥραϊο καί σωτήριο κληροδότησε ὁ ἑλληνορ-
θόδοξος πολιτισμός στήν ἀνθρωπότητα.**

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι,

Ἀπέναντι σ' αὐτήν τήν ἐπιχειρούμενη ἐπιβουλή κατά τῆς παιδικῆς ἀθωότητος καί τόν ἐκμαυλισμό τῶν τρυφερῶν παιδικῶν συνειδήσεων θεωρούμε πῶς καθίσταται ἀδήριτη ἡ ἀνάγκη νά ὑπάρξει ἀνα-
χαιτιστική ἀντίδραση καί μάλιστα μέ τό κύρος τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀποβλέποντας σέ Σας ὡς εἰς πνευματικούς Πατέρας καί γνωρίζον-
τας ἐκ τῶν προτέρων τήν εὐαισθησία πού Σας δια-
κατέχει σέ τέτοια λεπτά ζητήματα χριστιανικῆς ἠθικῆς, πού ἄπτονται αὐτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου προ-
σώπου, τῆς ἀθανάτου ψυχῆς, ἀλλά καί τῆς γενικό-
τερης κοινωνικῆς συνοχῆς, Σας παρακαλοῦμε νά
μᾶς δώσετε γιά ἄλλη μιὰ φορά τήν κατεύθυνση τῶν
προσπαθειῶν μας γιά τήν ἀποτροπή αὐτῶν τῶν
σχεδιῶν κατά τῆς νεολαίας τῆς πατρίδος μας, τῆς
φύτρας αὐτῆς πού θά ἐγγυηθεῖ τή συνέχεια τοῦ
ἔθνους καί τῶν παραδοσιακῶν μας θεσμῶν καί
ἀξιῶν. Ἐκτιμοῦμε ὅτι πολλοί θά εἶναι οἱ γονεῖς πού
θά βρεθοῦν πρόθυμοι νά ἀντιδράσουν, ἂν μάλιστα
αἰσθανθοῦν τή διοικούσα Ἐκκλησία νά ἡγεῖται στήν
προσπάθεια αὐτή.

Σας εὐχαριστοῦμε ἐκ τῶν προτέρων καί θέτου-
με τούς ἑαυτούς μας εὐπειθεῖς στίς ὁδηγίες Σας.

Ἀσπαζόμενοι τήν δεξιάν Σας, διατελούμεν
Μετά σεβασμοῦ καί τιμῆς

Ἀδελφότης Ὁρθόδοξου Ἱεραποστολῆς «Ο
ΑΓΙΟΣ ΡΑΦΑΗΛ»

Ἑνωση Ἐπιστημόνων Γυναικῶν

Ἑστία Πατερικῶν Μελετῶν

Ἡτικοθρησκευτικός Σύλλογος Λαμίας «Ο ΕΥ-
ΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΛΟΥΚΑΣ»

Ἱεραποστολικός Σύνδεσμος «ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ
Ο ΑΙΤΩΛΟΣ»

Ὁρθόδοξος Ἱεραποστολικός Σύλλογος
«ΑΓΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ Ο ΟΣΙΟΝΕΟΜΑΡΤΥΣ»

Ὁρθόδοξος Ἱεραποστολικός Σύλλογος «ΠΟ-
ΡΕΙΑ ΑΓΑΠΗΣ»

Ὁρθόδοξος Ἱεραποστολικός Σύλλογος Ἰωαν-
νίνων «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ»

Ὁρθόδοξος Χριστιανική Ἀδελφότης «Η ΘΕΟ-
ΤΟΚΟΣ» Θεσσαλονίκη

Ὁρθόδοξος Χριστιανική Ἀδελφότης «ΟΣΙΑ

ΞΕΝΗ»

Ὁρθόδοξος Χριστιανική Ἀδελφότης
«ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΣ»

Ὁρθόδοξος Χριστιανική Ἀδελφότης «ΑΓΑΠΗ
ΧΡΙΣΤΟΥ»

Ὁρθόδοξος Χριστιανική Ἀδελφότης «ΑΓΙΑ
ΦΟΙΒΗ»

Ὁρθόδοξος Χριστιανική Ἀδελφότης «ΑΠΟΛΥ-
ΤΡΩΣΙΣ»

Παγκόσμια Ἀκαδημία τῆς Ρωμοσύνης: Ἱερός
Σύνδεσμος (Π.Α.Τ.Ρ.Ι.Σ.)

Πανελλήνια Ἑνωση Γυναικῶν

Πανελλήνια Ἑνωση Γονέων «Ἡ Χριστιανική Ἀ-
γωγή» (Γ.Ε.Χ.Α. - μέ 57 τμήματα ἀνά τήν Ἑλλάδα)

Πανελλήνια Ἑνωση Θεολόγων (Π.Ε.Θ.)

Πανελλήνια Ἑνωση Φίλων τῶν Πολυτέκνων
(Π.Ε.ΦΙ.Π.)

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βορειοηπειρωτικοῦ
Ἀγώνα (ΠΑ.ΣΥ.Β.Α.)

Πανελλήνιος Ὁρθόδοξος Ἑνωσης
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ (Πανελλήνιος Σύνδεσμος
γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση)

Πρωτοβουλία Γονέων Βορείου Ἑλλάδος

Πρωτοβουλία Πολιτῶν γιά τήν πνευματική Ἑ-
λευθερία

Σύλλογος Διαφύλαξης καί Ἀνάδειξης Ἀγιομε-
τεωρίτικης Κληρονομιάς «ΜΕΤΕΩΡΩΝ ΛΙΘΟ-
ΠΟΛΙΣ»

Σύλλογος «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ Ο ΑΓΙΟ-
ΡΕΙΤΗΣ»

Σύλλογος «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ»

Σύλλογος Ὁρθόδοξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραπο-
στολῆς «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ»

Σύλλογος Ὁρθόδοξου Ἱεραποστολικῆς Δράσε-
ως «Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ» (μέ 21 παραρτήματα)

Σύλλογος Πολυτέκνων Λαρίσης καί Περιχώρων
Σύλλογος Πολυτέκνων Νομοῦ Θεσσαλονίκης
«ΑΓΙΟΙ ΠΑΝΤΕΣ»

Σύλλογος Φίλων Ἰ.Μ. Παντοκράτορος Μελισ-
σοχωρίου «ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ»

Συντονιστική Φοιτητική Ἑνωση Βορειοηπειρω-
τικοῦ Ἀγώνα (Σ.Φ.Ε.Β.Α.)

Φιλανθρωπικό Σωματεῖο (Λάρισας) «ΙΩΑΝΝΗΣ
Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ»

Φιλανθρωπικό Σωματεῖο Μέρμνα Πτωχῶν

Χριστιανική Ἑνωση Ἀγρινίου (Χ.Ε.Α.)

Χριστιανική Ἑνωση Γονέων Θεσσαλονίκης

Συνέχεια στή σελ. 34

Επιστημονική Ημερίδα διά τά 200 χρόνια από τήν Ἑλληνική Ἐπανάστασι (1821-2021) στήν Ἱ. Μ. Μυρτιδίων

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων διοργάνωσε τό Σάββατον 25 Σεπτεμβρίου 2021, ἀπό ὦραν 5 μ.μ. ἕως 9.00 μ.μ. εἰς τήν Ἱεράν Μονήν Μυρτιδίων στά πλαίσια τῶν Συνοδικῶν καί Περιφερειακῶν Ἐκδηλώσεων διά τά 200 χρόνια ἀπό τήν Ἑλληνική Ἐπανάστασι (1821-2021) Ἐπιστημονική Ἡμερίδα μέ Γενικό Θέμα: «**Ἡ συμβολή τῶν Κυθηρίων στόν Ἀγῶνα γιά τήν Ἐθνική μας Παλιγγενεσία τοῦ 1821**».

Συντονιστής τῆς Ἡμερίδος ἦταν ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος - Ἱατρός π. Πέτρος Μαριᾶτος. Τήν Ἡμερίδα παρακολούθησε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. Προκόπιος, ὁ Δήμαρχος Κυθήρων &

Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, ἐκπρόσωποι τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν καί Φορέων καί ἀρκετοί πιστοί.

Ἡ Ἡμερίδα ξεκίνησε μέ τήν ἐναρκτήρια ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, ἡ ὁποία εἶχε ὡς ἐξῆς.

Θεοφιλέστατε Ἐπίσκοπε Χριστιανουπόλεως κ. Προκόπιε,

Ἁγιοί Πατέρες καί Ἀδελφοί, Κύριε Δήμαρχε, Ἐλλογμῶτατοί κκ. Καθηγηταί καί Εἰσηγηταί τῆς παρουσίας Ἡμερίδος,

Ἀγαπητοί μας Συνεργάτες καί Συμπολίτες
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε·

Μέ τήν Χάρι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν σκέπη καί προστασία τῆς Μεγαλόχαρης τῶν Μυρτιδίων, τῆς Προστάτιδος, Ἐφόρου καί Πολιούχου τῶν Κυθήρων Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας, διανύουμε τήν δεύτερη ἡμέρα τοῦ ἐπετειακοῦ ἑορτασμοῦ τῶν 200 χρόνων ἀπό τήν Ἐθνεγερσία μας, τήν Ἡρωική Ἐπανάστασι τοῦ 1821.

Κατά τήν χθεσινή λαμπρή ἡμέρα γιά τά Κύθηρα καί τοὺς Κυθηρίους, πού γιορτάσαμε τήν κορυφαία Ἱερά Πανήγυρι τῆς νήσου μας, ἀρχίσαμε τό τριήμερο τῶν ἐορτίων ἐθνικῶν μας ἐκδηλώσεων γιά τά διακόσια χρόνια ἀπό τήν Ἱστορική Ἐπανάστασι τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας. Δοξάσαμε καί εὐχαριστήσαμε ἰδιαίτερωσ τόν Πανάγιο Τριδικό Θεό μας καί τήν Παναγία Μητέρα τοῦ Θεοῦ, καί Μητέρα ὅλων τῶν Χριστιανῶν, τήν Ὑπέρμαχο Στρατηγὸ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, γιά τήν ἀποφασιστική καί νικηφόρο ἀρχή τοῦ Ἱεροῦ μας Ἀγῶνος «**ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος**». Καί παρεκαλέσαμε ἐκ βαθέων τήν Παναγία μας τήν Μυρτιδιώτισσα νά περισκέπη, νά περιφρουρή καί νά διαφυλάττῃ τήν νήσον μας, τήν ὁποία ἔλαβε ὑπὸ τήν προστασίαν τῆς, ἀλλὰ καί ὁλόκληρο τό φιλόχριστο Ἔθνος μας ἀπό τοὺς ὀρατοὺς καί ἀοράτους ἐχθρούς μας, στοὺς χαλεπούς καί δυσχεμεῖρους καιροὺς πού διερχόμεθα.

Καί σήμερα τό ἀπόγευμα, δεύτερη ἡμέρα τοῦ πανηγυρικοῦ μας ἑορτασμοῦ, μετὰ τήν πρωινή Θεία Λειτουργία μέ τό Κτητορικό Ἱερό Μνημόσυνο ὑπὲρ τῶν μακαρίων καί αἰοδιμῶν κητόρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ταύτης, εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλουμε καί καταθέσαμε τήν βαθεῖά μας εὐγνωμοσύνη γιά ὅ,τι καί ὅσα μᾶς ἐκληροδότησαν στόν Παναγιωσκέπαστο καί ἱερό αὐτό Μοναστικό τόπο, λαμβάνει αὐτὴ τήν στιγμή χώρα ἡ ἐναρξίς τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας μέ γενικό θέμα: «**Ἡ συμβολὴ τῶν Κυθηρίων στόν Ἀγῶνα γιά τήν Ἐθνική μας Παλιγγενεσία τοῦ 1821**».

Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ θεματική αὐτὴ τῆς Ἡμερίδας μας καί ἄγνωστη σέ πολλοὺς, Κυθηρίους καί μὴ. Γιατί ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι τά Κύθηρα καί ὅλα τὰ Ἐπτάνησα ἦσαν ὑπὸ Ἀγγλικὴν Κυριαρχίαν, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπанаστάσεως καί τοὺς ἀγῶνας γιά τήν ἀπελευθέρωσι τοῦ ἔθνους μας κατὰ τὰ ἐπόμενα χρόνια τῆς δεκαετίας τοῦ '20. Ὀλίγοι, ὅμως, γνωρίζουν τήν ἡρωϊκή συμβολή τῶν Κυθηρίων προγόνων μας στόν Ἀγῶνα τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας, ἐνῶ ἦσαν ὑπὸ

δουλοι στους Άγγλους και υπήρχε κίνδυνος να υποστούν σοβαρές συνέπειες για τις πρωτοβουλίες τους αυτές για την ενίσχυσι της Ελληνικής Επαναστάσεως.

Γι' αυτό η θεματολογία της παρούσης Ημερίδας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί αναφέρεται σε άγνωστες σελίδες ηρώισμού και φιλοπατρίας των γενναίων προγόνων μας και αυτό μας χαρίζει πατριωτική υπερφάνεια. Οί εξαίρετοι και έλλογιμώτατοι κκ. Εισηγηταί θά μας παρουσιάσουν τά πολύ ενδιαφέροντα θέματα: **«Ιερά Μονή Μυρτιδίων και Ελληνική Επανάσταση»**. **«Τά Κύθηρα στή διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης μέσα από τόν Βρετανικό τύπο»**. **«Ο απόηχος της Επανάστασης του 21 στά Κύθηρα»** και τά άλλα θέματα, πού άφορουν στό προσφυγικό πρόβλημα και τούς πρόσφυγες στά Κύθηρα **Επισκόπους** και άλλα σημαίνοντα πρόσωπα, καθώς επίσης και **σέ έορταστικές έκδηλώσεις στά Σχολεία τών Κυθήρων**.

Άφου εύχαριστήσω θερμά γιά τόν κόπο τους και τήν όλοπρόθυμη άνταπόκρισί τους στό κάλεσμα μας τούς άξιότιμους και έλλογιμώτάτους Εισηγητάς: τόν **κ. Γεώργιο Λεοντσίνη**, Όμότιμο Καθηγητή του ΕΚΠΑ και διοργανωτή της παρούσης Ημερίδος, τόν **κ. Άριστείδη Χατζή**, Καθηγητή Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ, τήν **κ. Αικατερίνα Άρώνη-Τσίχλη**, Όμότιμη Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου και Πρόεδρο της Έταιρείας Κυθηραϊκών Μελετών, τήν **κ. Μαρία-Κωνσταντίνα Λεοντσίνη** Δρα και Μεταδιδακτορική έρευνήτρια του ΕΚΠΑ, τήν **κ. Έλένη Χάρου-Κορωναίου**, Φιλόλογο και Ιστορικό, τόν **κ. Γεώργιο Λουράντο**, Θεολόγο Καθηγητή του Γυμνασίου μας και τήν **κ. Καλυψώ Μιχαλακάκη**, Εκπαιδευτικό, Δρα της Νεώτερης Ελληνικής Ιστορίας, θά παρακαλέσω τόν **Αιδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερο-Ιατρό π. Πέτρο Μαριάτο**, εφαρμόζοντας τό πρόγραμμα της Ημερίδας, νά καλέση εις τό βήμα τούς εκλεκτούς μας εισηγητάς.

Νά εύχαριστήσω, τέλος, τόν Πρόεδρο της Επιτροπής Έγχωριου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων και τά Μέλη της Επιτροπής, καθώς επίσης και τά Μέλη της Εκκλησιαστικής Επιτροπής Μυρτιδίων γιά τήν συνεργασία μας γιά τήν διοργάνωσι της Ημερίδας αυτής.

Εύχομαι από καρδιάς αυτή ή Ημερίδα και ή αύριανή Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, μέ τήν Επίσημη Δοξολογία γιά τήν Ιστορική αυτή επέτειο και

ό πανηγυρικός της ημέρας από τόν κ. Δήμαρχο, μαζί μέ όλες τις άλλες έορταστικές έκδηλώσεις γιά τό 1821, πού έγιναν και γίνονται κατά τόν χρόνο αυτό στήν Έλληνορθόδοξη Πατρίδα μας νά στεφθούν υπό μεγάλης και λαμπρής επιτυχίας και νά αναπτερώσουν τό έθνικό και πατριωτικό φρόνημα όλων τών Ελλήνων μέ τό γνωστό ήρωικό μήνυμα: **«Η Έλλάδα ποτέ δέν πεθαίνει»** άρκεί νά είναι άρρηκτα ένωμένη μέ τόν Χριστό και τήν Όρθοδοξία.

Εύχαριστώ.

Τήν Ημερίδα χαιρέτισε ό Δήμαρχος Κυθήρων & Αντικυθήρων κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης.

Πρώτος όμιλητής ό Όμότιμος Καθηγητής Έθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Άθηνών και Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας **κ. Γεώργιος Ν. Λεοντσίνης**, μέ θέμα: **«Ιερά Μονή Μυρτιδίων, προσφυγικό πρόβλημα και Ελληνική Επανάσταση»**.

Μέ τό κείμενο του κ. Λεοντσίνη άναδείχθηκαν όψεις της ιστορίας της Ιεράς Μονής Μυρτιδίων στά χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης. Τήν περίοδο αυτή δραστηριοποιούνται, μέ στόχο τήν ένεργό συμμετοχή τους σ' αυτήν, ή ήγεσία της τοπικής Εκκλησίας, ό Εφημεριακός Κλήρος, οί φορείς της κεντρικής διοίκησης, όπωσ και της κοινοτικής αυτοδιοίκησης (πρόκριτοι, προεστοί και δημογέροντες) και γενικότερα πολλοί άλλοι κάτοικοι από όλα τά διοικητικά διαμερίσματα τών Κυθήρων και τών Αντικυθήρων. Σέ αυτούς περιλαμβάνονται πολλοί πρόσφυγες (ιερωμένοι όλων τών βαθμίδων της Ιερωσύνης και κοσμικοί), πού κατέφευγαν κατά τήν προεπαναστατική και τήν περίοδο της Ελληνικής Επανάστασης και στά δύο νησιά. Σημείωσε, μεταξύ και πολλών άλλων, τήν παρουσία στά Κύθηρα του Αρχιμανδρίτη Διονυσίου Πύρρου του Θεταλού, ό όποιος είχε καταφύγει εκεί μετά τήν άπόβαση του Ιμπραήμ Πασά τό έτος 1825 στήν Πελοπόννησο, συγκεκριμένα από τήν Σπάρτη, όπου τήν περίοδο εκείνη παρεπιδιόμυσε και δρα-

Συνέχεια στή σελ. 34

στηριοποιούνταν.

Επέλεξε ο κ. Λεοντσίνης να αναφερθεί εκτενέστερα στην παρουσία του στα Κύθηρα, καθώς η διαμονή και η δραστηριότητα του στο νησί σχετίστηκε ειδικότερα και με την Ίερά Μονή Μυρτιδίων.

Επικεντρο της μελέτης του, ωστόσο, ήταν η ανάδειξη κατά την περίοδο της Ελληνικής Έπανάστασης της έθνικης κινητοποίησης μεγάλου μέρους από τόν εντόπιο και τόν προσφυγικό πληθυσμό με σημείο θρησκευτικής αναφοράς τα Μυρτίδια στο πλαίσιο της επαναστατικής τους δραστηριότητας στα Κύθηρα. Οί κάτοικοι, ιερωμένοι και κοσμικοί, πού συγκεντρώνονταν σέ τακτά χρονικά διαστήματα στό Μοναστήρι, επικαλούνταν τή βοήθεια και έπιζητούσαν τή σωτηρία και τήν προστασία τους από τήν Παναγία Μυρτιδιώτισσα τών Κυθήρων γιά τήν εκπλήρωση στόχων τής Έπανάστασης. Η προσέγγισή του, πού περιορίστηκε στή σχέση τής Μονής μέ τήν Έλληνική Έπανάσταση και μέ τά πρόσωπα πού δραστηριοποιούνταν περί αυτήν, ανέδειξε δυναμικές ιστορι-

κές στιγμές τής Ίερας Μονής Μυρτιδίων.

Επόμενη όμιλήτρια ή Όμότιμη Καθηγήτρια του Παντείου Πανεπιστημίου, Πρόεδρος τής Έταιρείας Κυθηραϊκών Μελετών **κα Αικατερίνη Άρώνη-Τσίχλη**, μέ θέμα «**Ο απόηχος τής Έπανάστασης του '21 στα Κύθηρα**».

Η ανακοίνωσή της έπεχείρησε να αναδείξει πτυχές από τή συμμετοχή τών Κυθηριών στόν Άγώνα τής Έθνικης Παλιγγενεσίας. Παρά τό γεγονός ότι τά Κύθηρα, όπως και τά άλλα Ίονια Νησιά, υπάγονταν από τά έτη 1815-1864 στό καθεστώς τής Βρετανικής Προστασίας, συνέβαλαν όσο μπορούσαν τόσο μέ προσωπική συμμετοχή τών Κυθηριών στόν Άγώνα, όσο και μέ αποστολές τροφίμων και πολεμοφοδίων πρός τούς αγωνιζόμενους Έλληνες.

Τά Κύθηρα εύρισκόμενα σέ κοντινή απόσταση από τήν Πελοπόννησο, καθώς και από τήν Κρήτη ήταν πάντα τόπος ύποδοχής πολλών καταδιωκόμενων. Τό ίδιο συνέβη και κατά τή διάρκεια τής Έπανάστασης του 21, όποτε κατέφυγαν στό νησί

Συνέχεια στή σελ. 35

Χριστιανική Ένωση Όρεσιάδας
Χριστιανική Έστία Λάρισας «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ»

Χριστιανική Έστία Πατρών
Χριστιανική Φοιτητική Ένωση

ΥΓ.: Σας αποστέλλουμε σχετικό βιβλίο μέ τίτλο «**Καλύτερα ένα χρόνο νωρίτερα παρά πέντε λεπτά αργότερα**» τής ιατρού Παναγιώτας Χατζηγιαννάκη πού κυκλοφόρησε τό κίνημα «**Μαμά, Μπαμπάς και Παιδιά**» (mumdadandkids.gr) από τίς εκδόσεις «Έαρ», έκπονημένο μέ απόλυτο σεβασμό στίς σύγχρονες παιδαγωγικές ανάγκες τών παιδιών και στίς αξίες τής οικογένειας. Τό βιβλίο υποστηρίζει τή σεξουαλική σωφροσύνη, τή σταθερή μονογαμική σχέση μεταξύ έτερόφυλων γονέων και τήν αυτόνομη σύνδεση σεξουαλικής και ανα-

παραγωγικής λειτουργίας. Ό κύριος στόχος του είναι παιδαγωγικός. Θέλει να βοηθήσει τούς γονείς να συνδράμουν έπιτυχώς στή φυσιολογική σεξουαλική ανάπτυξη τών παιδιών τους, στήν ανάπτυξη κανονικής ταυτότητας φύλου και στή σεξουαλική έγκράτεια. Προσεγγίζοντας τά σύγχρονα ζητήματα σεξουαλικής έκφρασης μέ παραδοσιακό τρόπο, θέλει να στείλει τό μήνυμα πώς τά παιδιά πού χρησιμοποιούν τά νεανικά τους χρόνια γιά να καλλιεργηθούν, να αποκτήσουν μόρφωση, αρχές και αγωνιστικά βιώματα, αυτά και μόνο έχουν τίς κατάλληλες προϋποθέσεις και έφόδια να αγαπήσουν αληθινά και να δημιουργήσουν ύγιεις, μόνιμες και σταθερές προσωπικές σχέσεις μέ τόν μοναδικό σύντροφο τής ζωής τους.

Επιπλέον σας αποστέλλουμε σχετικό ένθερωτικό φυλλάδιο πού προτίθεται να κυκλοφορήσει σέ εύρεία διάδοση τό έν λόγω κίνημα.

πολλά άτομα μεμονωμένα, καθώς και ολόκληρες οικογένειες. Γι αυτό κατά τη διάρκεια των επαναστατικών χρόνων οι μαθητές, που φοιτούσαν στα ώρια πέτρινα σχολικά κτήρια των Κυθήρων είχαν πολλαπλασιαστεί. Η ανακοίνωση αναφέρθηκε στη δράση των Κυθηρίων κατά τον Άγωνα, καθώς και στη συμβολή άπλων ή έπιφανών προσωπικοτήτων, που είχαν καταφύγει στα Κύθηρα.

Η κα Μαρία-Κωνσταντίνα Λεοντσίνη, Δρ. Εύρωπαϊκής Ιστορίας Έθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Μεταδιδακτορική έρευνήτρια ΙΦΕ, ΕΚΠΑ, διδάσκουσα στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο πήρε τον λόγο και ανέλυσε τό θέμα της, υπό τόν τίτλο: «**Τό ζήτημα της σκλαβιάς και του**

προσφυγικού προβλήματος, που ένεσκηψε στον ήπειρωτικό και στον νησιωτικό ελληνικό χώρο την περίοδο της Έλληνικής Έπανάστασης: ή περίπτωση των νησιών του Ιονίου και τό φιλελληνικό κίνημα».

Μέ την ανακοίνωσή της ή κα Λεοντσίνη έπεχειρησε νά αναδείξει όψεις της ζωής γυναικών έντός και έκτός της επαναστατημένης Ελλάδας, οι όποιες συνεισέφεραν στον Άγωνα γιά την ελληνική ανεξαρτησία, τολμώντας νά υπερβαίνουν τά όρια και τούς περιορισμούς, που όριζε ή κοινωνία των άρχών του 19ου αιώνα. Έπεδίωξε νά αναδείξει τό πατριωτικό αίσθημα της Έλισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, ή όποία, παρότι περιορισμένη στην ιδιωτική της σφαίρα, άνήμπορη νά βοηθήσει τόν ίδιο της τόν έαυτό και αδυνατώντας νά διαρρήξει τά πατριαρχικά δεσμά της ζακυνθινής κοινωνίας, ύποδέχθηκε μέ τόσο συγκινητικά και πατριωτικά λόγια τό ξεσπασμα της Έλληνικής Έπανάστασης.

Έπίσης, έπεχειρησε νά αναπαραστήσει τό κλίμα συμπαράστασης που αναπτύχθηκε προς τούς δοκιμαζόμενους Έλληνες και Έλληνίδες από φιλελληνικές φιλανθρωπικές όμαδες του έξωτερικού, που είχαν ως κυρίαρχο τό πρότυπο της χριστιανικής φιλανθρωπίας. Στο κείμενό της, περιελήφθηκε, έπίσης, ή στηρίξη, μέ ποικίλους τρόπους και μέσα, από γυναίκες και άνδρες, ενός μεγάλου

κύματος έλλήνων προσφύγων που κατέφευγαν στα νησιά του Ιονίου από τις επαναστατημένες ελληνικές περιοχές του ήπειρωτικού και του νησιωτικού χώρου.

Άκόμη, ανέδειξε, έκτός από τη συμβολή στον άγωνα της Έλληνικής Ανεξαρτησίας των Έλλήνων άνδρών, και την ένεργό συμβολή μέ διάφορους τρόπους και μέσα ένίσχυσης του Έλληνικού Άγώνα και από τις ελληνίδες γυναίκες της περιόδου. Έντόπισε, έπίσης, και την εύρύτερη ευαισθητοποίηση όμογενών της Έλληνικής Διασποράς, καθώς και πολιτών ειδικότερα χωρών της Εύρώπης και της Αμερικής, που τάχθηκαν υπέρ του άγωνα των Έλλήνων γιά την έθνική τους ανεξαρτησία. Αναφέρθηκε στις γυναίκες που ανάδειχθηκαν, μέσω της γραφής τους και άλλων ιδιαίτερας σημαντικών και αναγκών στις κρίσιμες στιγμές του Έλληνισμού φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων τους γιά την ανασυγκρότηση και την αναγέννηση του ελληνικού έθνους, που δοκιμαζόταν από τόν πόλεμο και τις ιδιαίτερας δυσμενείς έπιπτώσεις του στη ζωή των Έλλήνων.

Επόμενη όμιλήτρια της Ημερίδος ήταν ή Φιλόλογος-Ιστορικός κα Έλένη Χάρου-Κορωναίου. Τό θέμα της όμιλίας της ήταν: «**Διαπρεπείς πρόσφυγες στα Κύθηρα την περίοδο της Έλληνικής Έπανάστασης».**

Η όμιλία της σεμνης και ακούραστης έρευνήτριας της Ιστορίας και του Πολιτισμού των Κυθήρων άγαπητης μας κας Έλένης Χάρου άφορούσε τόν Γεώργιο Ούαλεριανό από την Κωνσταντινούπολη και τόν Άλέξανδρο Λογοθέτη από την Άθήνα, την πονεμένη ιστορία δύο ανθρώπων, που ή μοίρα τους τούς έδωκε εις ξένην γήν τόν τάφον. Εις την ξένην γι' αυτούς, αλλά όχι άφιλόξενη γή των Κυθήρων!

Από τη διαθέκη του πληροφορούμεθα ότι διέμενε στη Χώρα κοντά στον Έσταυρωμένο. Από τά γραφόμενα φαίνεται ότι ό Ούαλεριανός είχε όλα τά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Φαναριωτών Διερχομένων που φρόντιζαν νά ιδρύουν και νά συ-

ντηρούν σχολεία, νά αφιερώνουν ιερά σκεύη και νά δωρίζουν χρήματα σέ Ναούς. Από τή διαθήκη αυτή, πού εἶναι πρωτοφανής στό περιεχόμενο της γιά τά Κυθηραϊκά δεδομένα, ἀπορρέουν ἀρετές χριστιανικής ἀλληλεγγύης, εὐλάβειας καί ἀναγνώρισης τῆς μόρφωσης ὡς ὑψίστης ἀξίας τοῦ βίου.

Ὁ Οὐαλεριανός πέθανε στίς 26 Ἰουλίου 1826 καί ἐψάλη στόν Ἑσταυρωμένο. Ἡ διαθήκη του ἀνοίχτηκε καί διαβάστηκε ἀπό τό Νοτάριο πάνω ἀπό τό λειψάνο του. Μεγάλο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τό ἱνβεντάριο πού ἐγίνε στά ὑπάρχοντά του, ἀπό τό ὁποῖο φαίνεται ἡ οἰκονομική του ἐπιφάνεια, ἡ κοινωνική του θέση καί ἡ Κων/πολιτική καταγωγή του. Μεταξωτά, γούνες, βαρύτιμα ἀνατολίτικα ἐνδύματα, χρυσά καί ἀσημένια σκεύη. Μεταξύ αὐτῶν καί «ἕνα μέρος τοῦ ἁγίου λειψάνου τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου», τό ὁποῖο μέ τή διαθήκη του ἀφήνει «εἰς τήν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου Καλοῦτζη» δηλ. στόν ἅγιο Γιώργη στό Μέσα Βούργο, ὅπου φυλάσσεται μέχρι σήμερα.

Στό λῆμμο τῆς Μυρτιδιώτισσας στό Κάστρο ἔχει καταχωρισθεῖ ἡ πράξη θανάτου τοῦ Βαλεριανοῦ «1826 Ἰουλίου 26. Ἐπαίρασε εἰς τήν ἄλην ζωὴν ὁ κύριος Γεώργιος Καμυνάρις καί ἐθάπητ εἰς τόν ναόν τῆς ὑπεραγίας Θεωτόκου Μυρτηδιοτήσης. Ὁ ἐφημέριος πρωτοσύγγελλος Δανιὴλ Σανιάνος ἔγραψε». Εἶναι ἀπό τοὺς ἐλάχιστους ἐνταφιασμούς πού ἐγίναν σ' αὐτὴν τήν ἐκκλησίαν.

Γιά τόν Ἀλέξανδρο Λογοθέτη ἀπὸ τήν Ἀθήνα μᾶς εἶπε ἡ κα Χάρου τὰ κάτωθι ἐν περιλήψει.

Στὴν ἐπιτύμβια ἐπιγραφή πού ἐγράφη στόν τάφο του μέσα στόν Ἱερό Ναό τῆς Μυρτιδιώτισσας σέ Ἑλληνική καί Λατινική γλῶσσα πληροφορούμεθα ὅτι ἦταν ἀπὸ τήν Ἀθήνα καί ἦταν πρόξενος τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Ἡ ἀρχοντική οἰκογένειά του μέ τό κύρος τῶν προξενικῶν ἀξιωμάτων καί μέ τό ἀξίωμα τοῦ Δημογέροντα τῶν Ἀθηνῶν ἀπέκτησε μεγάλη περιουσία.

Ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε κλίση στά γράμματα καί ἦταν ἀπὸ τοὺς πιό μορφωμένους Ἀθηναίους τῆς ἐποχῆς του. Τό 1812 ἦταν ἰδρυτικό μέλος τῆς Φιλομοῦσου Ἑταιρείας πού σκοπὸ εἶχε τὴν καλλιέργεια τῆς παιδείας τῶν Ἀθηναίων. Εἶχε ἀλληλογραφία μέ τόν κόμη τοῦ Γκίλφορντ πού ἐκπόνησε τό ὑποδειγματικό γιά τὴν ἐποχὴ τοῦ ἐκπ/κό σύστημα στά 7νησα. Τό 1816 διορίστηκε σέ ἡλικία μόλις 23 ἐτῶν πρόξενος τῆς Ἀγγλίας στὴν Ἀθήνα. Μέ τὴν

ἐκκρηξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τὰ δύο ἀδελφια Νικόλαος καί Ἀλέξανδρος ἐσπείσαν νά ἐγκαταλείψουν τὴν ἐπαναστατημένη Ἀθήνα καί κατέφυγαν στὰ Ἀγγλοκρατούμενα Κύθηρα, φέρονοντας μαζί τους καί τὰ ἀρχεῖα τῆς οἰκογένειας.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦρθε μέ τὴ σύζυγο του καί ἡ μοῖρα του ἦταν νά πεθάνει ἀπὸ ἄγνωστη αἰτία στὰ Κύθηρα, πρόσφυγας, πρὶν συμπληρώσει τὰ 30 χρόνια του. Ἐνα μῆνα μετὰ τὸ θάνατο του βαπτίστηκε στὰ Κύθηρα τό τέκνο τοῦ Ἀλέξανδρου ἀπὸ τὴ γυναῖκα του Κέκα.

Μετὰ τὴν ἐμπεριστατωμένη εἰσήγηση τῆς κας Ἑλένης Χάρου ἀκολούθησε ἡ ὁμιλία τοῦ Θεολόγου Καθηγητῆ τοῦ Γυμνασίου Κυθέρων κ. Γεώργιου Λουράντου, μέ θέμα:

«Πρόσφυγες Ἐπίσκοποι στὰ Κύθηρα τὴν περίοδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης».

Μεταξύ αὐτῶν γαλήνιο καταφύγιο, προστασία καί πρόσφορο ἔδαφος γιά περαιτέρω ἐθνικὴ δράση βρίσκουν πολλὲς ἐκκλησιαστικὲς προσωπικότητες καί ἀνάμεσά τους ἐξὶ Ἐπίσκοποι. Ἐξὶ πολυσύνθετες ἡγετικές προσωπικότητες τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας, τίς ὁποῖες θά σᾶς παρουσιάσω στὴν ταπεινὴ μου αὐτὴ εἰσήγηση.

Ὁ Ἐπίσκοπος Ὑδρας καί Πόρου Γεράσιμος (κατὰ κόσμον Ράλλης Σπανός) εἶναι ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς. Καθίσταται χρηματοδότης τῆς Ἐπανάστασης καί καλεῖ τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σέ παγκυθηραϊκό ἔρανο ὑπὲρ τῶν μαχομένων Ἑλλήνων.

Καταγόταν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου καί χρημάτισε διάκονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Εἶχε λάβει ἐπιμελὴ μόρφωση καί ἀνατροφή, χαρακτηρίσθηκε δὲ «ὡς ἐγκρατὴς μεγάλης παιδείας».

Χειροτονήθηκε τὸ 1813 Μητροπολίτης Αἰγίνης καί ἔμεινε σέ αὐτὴ τὴ θέση ἕως τὸ 1833. Μετὰ τὴ μητρόπολη Αἰγίνης, χρημάτισε Μητροπολίτης Ὑδρας, Πόρου καί Σπετσῶν (1833-1842). Μετὰ τὴν Ἐπανάσταση, τὴν ἀνακήρυξη τοῦ Αὐτοκεφάλου καί τὸ διαχωρισμὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μητροπόλεων σύμφωνα μέ τίς διοικητικὲς κρατικὲς περιφέρειες, μετατέθηκε στὴ Μητρόπολη Ναυπλίου καί Ἀργους. Διετέλεσε δὲ καί πληρεξούσιος τῶν πε-

ριοχών πού ήταν Μητροπολίτης στίς πρώτες Έθνοσυνελεύσεις. Τό 1829 μετείχε τής «ἀρχιερατικής περιοδευτικής επιτροπής» μέ τό υπ' ἀριθμ. 46 διάταγμα τής 18ης Ὀκτωβρίου 1829. Σέ αὐτήν τήν επιτροπή ἀνατέθηκε ἡ σύνταξη θρησκευτικῶν σχολικῶν βιβλίων, μέ βάση τό σχέδιο πού εἶχε ἐκπονήσει ἕνας ἄλλος ἀξιόλογος ἐκκλησιαστικός ἄνδρας καί λόγιος τής ἐποχῆς, ὁ Βαρθολομαῖος Κουτλουμουσιανός.

Στά Κύθηρα κατέφυγε γιά νά γλιτώσει ἀπό τή λαίλαπα τής ὀθωμανικῆς ἀπειλῆς καί ὁ **Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως (τῆς Μικρᾶς Ἀσίας) Ἀνθιμος Κομνηνός**. Ὑπῆρξε ἄνδρας τεράστιας μορφώσεως καί ἀνέπτυξε μεγάλη ἐθνική δράση. Διώχθηκε ἀπό τούς Τούρκους καί κατέφυγε στά Ἀγγλοκρατούμενα τότε Κύθηρα, κατόπιν στίς Σπέτσες καί τελικά στήν Πελοπόννησο, ὅπου συνέχιζε νά ἐργάζεται γιά τούς σκοπούς τοῦ ἀγώνα.

Ὑπῆρξε φιλομαθέστατος καί ἤθελε αὐτή του ἡ ἀγάπη γιά μόρφωση νά μεταγγίζεται καί στούς ἄλλους καί ἰδιαίτερα στούς νέους, πού ὅπωςδὴποτε ἔπρεπε νά φωτισθοῦν καί νά δημιουργήσουν μιά σωστή καί ἐλεύθερη πατρίδα. Ἀπεβίωσε στίς 9 Ἰουλίου 1842, προσβληθεῖς ἀπό ἐλονοσία, ἐνῶ περιόδευε στό νησί τῆς Νάξου.

Ὁ **Ἀρχιεπίσκοπος Εὐβοίας Γρηγόριος ὁ Δ΄ ὁ Ἡπειρώτης ἢ Ἀργυροκαστρίτης**, καταγόταν ἀπό τό Ἀργυροκάστρο καί χρημάτισε καί Μητροπολίτης Παραμυθίας γιά μερικούς μόνο μήνες. Ἦταν ὁ πρωτοστάτης πού εὐλόγησε τό λάβαρο τῆς Ἐπανάστασης στήν Εὐβοία.

Φαίνεται ὅτι στά Κύθηρα ξεκίνησε τή μετάφραση τῆς Ἀγίας Γραφῆς στά Ἀλβανικά, τήν ὁποῖαν ὁλοκλήρωσε στήν Κέρκυρα καί τήν ὁποῖαν ἐξέδωσε σέ Τυπογραφεῖο τῆς ἐπτανησιακῆς Διοίκησης. Γιά τό λόγο αὐτό θεωρεῖται ὡς ὁ **θεμελιωτής τῆς Ἀλβανικῆς Φιλολογίας**.

Στή μελέτη τοῦ Ἀμβροσίου Φραντζῆ «Επιτομή τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος-ἀρχομένη ἀπό τοῦ ἔτους 1715 καί λήγουσα τό 1837», στό Κεφάλαιο «Οἱ μετὰ τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση κατ' ἐποχάς εἰς τήν Ἑλλάδα ἐλθόντες ἐξωθεν τοῦ κράτους Ἀρχιερεῖς», ἀναφέρεται καί ὁ **Ἐπίσκοπος Μοσχονησίων Βενέδικτος**, ὁ ὁποῖος τό 1825 βρίσκεται στά Κύθηρα. Τό ἔτος 1833 ὁ Βενέδικτος γίνεται Ἐπίσκοπος Κυναίθης, ὅπως ὀνομάστηκε ἡ ἐπισκοπή Κερνίτσης καί Καλαβρύτων ἀπό τό 1833 μέχρι τό 1840.

Τήν ἴδια ἐποχή στά Κύθηρα καταφύγιο βρίσκει καί ὁ μετέπειτα **Ἐπίσκοπος Καισαρείας Ἀγαθάγγελος**. Γεννήθηκε στά Στέφανα, μιά μικρή κωμόπολη στά Φλαβιανά, στίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰώνα.

Τό ἔτος 1822 στά Κύθηρα ἀναζήτησε ἡσυχία καί ὁ **Μητροπολίτης Σταγῶν Ἀμβρόσιος**. Καταδιώχθηκε ἀπό τόν Ἀλή Πασά τῆς Ἡπείρου, μέ ἀποτέλεσμα νά χάσει ὄχι μόνο τό θρόνο του, ἀλλά καί παρὰ λίγο καί αὐτή τή ζωή του.

Στή συνοδεία του ἀναφέρονται ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ματθαῖος, ὁ παπα-Νεκτάριος, ὁ Μοναχός Δανιήλ, ὁ Διάκος Διονύσιος καί ἕνας ὑπηρέτης ὀνόματι Γεώργιος. Προσωρινή κατοικία τους στά Κύθηρα ἀναφέρεται τό σπίτι τοῦ Νικολάου Λεβούνη στό Λειβάδι.

Ἀπό τό 1823 ἕως τό 1832 βρίσκουμε τόν πρόην Σταγῶν Ἀμβρόσιο νά περιοδεύει ὡς Ἀρχιερέας στή Μητρόπολη Μονεμβασίας, πού βρισκόταν τότε σέ χρεῖα, μετὰ τόν μαρτυρικό θάνατο τοῦ Μητροπολίτη Χρυσάνθου Παγώνη. Στή συνέχεια ἐστάλη ὡς Τοποτηρητής στίς Νέες Πάτρεις, ὅπου παρέμεινε γιά λίγους μήνες μέχρι τό θάνατό του στίς ἀρχές τοῦ 1834.

Ἡ Ἐκπαιδευτικός, Δρ. Νεώτερης Ἑλληνικῆς Ἱστορίας κα Καλυψώ Χ. Μιχαλακάκη: «**Ἱστορική διάσταση τοῦ συμβολισμοῦ τῶν ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων τῶν Σχολείων τῶν Κυθῆρων κατά τήν ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου τοῦ 1821**».

Ἡ συγκεκριμένη εἰσήγηση ἐστίασθηκε στήν ἱστορική διάσταση τοῦ συμβολισμοῦ, πού παίρνουν οἱ ἐκδηλώσεις τῶν Σχολείων τῶν Κυθῆρων κατά τόν ἑορτασμό τῆς 25ης Μαρτίου 1821.

Χρησιμοποιήθηκαν ἐνδεικτικά παραδείγματα τῶν ἐκδηλώσεων τῶν Σχολείων τῶν Κυθῆρων τῆς Πρωτοβάθμιας καί Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης, ἀπό παλιότερα μέχρι σήμερα. Κατά τήν προσέγγισή τοῦ θέματος αὐτοῦ, χρησιμοποιήθηκε φωτογραφικό ὕλικό παρελάσεων, ποσοφικές μαρτυρίες καί ἄρθρα τοῦ κυθηραϊκοῦ τύπου. Οἱ τίτλοι τῶν παραπάνω ἐκδηλώσεων γίνονται σύμβολα, τά ὁποῖα καταγράφονται στή μνήμη μας

Συνέχεια στή σελ. 38

καί έχουν ιστορική διάσταση.

Τελευταίος όμιλητής της σημαντικής αυτής Επιστημονικής Ημερίδος ήταν ο κ. Άριστείδης Χατζής, Καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου & Θεωρίας των Θεσμών, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η όμιλία του είχε θέμα: **«Τά Κύθηρα στη διάρκεια της Έλληνικής Επανάστασης μέσα από τον βρετανικό τύπο»**.

Ο Καθηγητής κ. Χατζής μάς έδωσε πολύ σημαντικές πληροφορίες για τη θέση της Άγγλιας στην Ελλάδα, στά Ιόνια νησιά και ιδιαίτερα στά Κύθηρα και είπε ότι υπάρχουν πολλές αναφορές

στόν βρετανικό τύπο για τό Cerigo, τά Κύθηρα. Έξεθεσε τούς λόγους ή τά θέματα για τά όποια γίνεται αναφορά στά Κύθηρα.

Ο πρώτος λόγος αναφοράς είναι για τά πλοία έλληνικά, όθωμανικά, αϊγυπτιακά, γαλλικά, ρωσικά και αύστριακά πλοία πού πλέουν στην περιοχή και των Κυθήρων. Επίσης, λόγος γίνεται για την πειρατεία και τούς πρόσφυγες, αλλά και για φήμες μυθικών συναντήσεων.

Τά Κύθηρα προμήθευαν τίς βρετανικές εφημερίδες μέ νέα πού είχαν νά κάνουν μέ την Έπανάσταση «letters from Cerigo».

Ένα άλλο θέμα πού άπασχόλησε τόν βρετανικό τύπο (Times, 9-11-1821) ήταν ή σφαγή των 41 προσφύγων Τουρκών.

Μία άκραία, δυναμική και φιλελεύθερη εφημερί-

δα ή «The Examiner» άρχισε νά επικρίνει τούς Βρετανούς για την παραμονή τους στά Ιόνια Νησιά υπό την έννοια ότι οι Βρετανοί έμποδίζουν τούς Έλληνες νά συμμετέχουν στην Έπανάσταση!

Λόγος, επίσης γίνεται για τό κλίμα, πού επικρατεί στά Κύθηρα. Ο Joseph Hume άσκεϊ κριτική στή πολιτική Maitland και στή διάρκεια της συζήτησης προκύπτει τό ζήτημα των συνθηκών φυλάκισης.

Γιά τούς πρόσφυγες μαθαίνουμε πολλά νέα όχι μόνο από τίς βρετανικές, αλλά και από άλλες εφημερίδες. Τόν Αύγουστο του 1875 πρόσφυγες έρχονται από τόν Μοριά στά Κύθηρα.

Άλλο θέμα πού άπασχόλησε τόν βρετανικό τύπο ήταν οι σκλάβοι. Οι Βρετανοί έξαγοράζουν σκλάβους Έλληνες.

Τά Κύθηρα ως σταυροδρόμι, ως σημείο συνάντησης. Όθωμανοί αντιπρόσωποι στά Κύθηρα για νά συνομιλήσουν μέ Υδραίους.

Υπάρχουν και πολλά ψευδή νέα, ψευδείς ειδήσεις πού έρχονται από τά Κύθηρα (fake news από τά Κύθηρα).

Άσχολήθηκε ό βρετανικός τύπος και μέ τούς κατοίκους και τά Σχολεία του Λόρδου Γκιλφορντ. Οι «Times» αναφέρουν ότι οι κάτοικοι ζουν σέ μεγάλη εύημερία στά Ιόνια νησιά υπό τή βρετανική κατοχή. Στοιχεία αναφέρουν ότι στά Κύθηρα ζουν 8.000 κάτοικοι, υπάρχουν 8 Σχολεία και 722 μαθητές.

Στό τέλος της Ημερίδος τόν λόγο πήρε ό Συνταγματολόγος Καθηγητής κ.Γεώργιος Κασιμάτης, ό όποιος μεταξύ άλλων έπεςήμανε την μέγιστη σημασία της ιστορίας για την ανθρώπινη ζωή. «Χωρίς ιστορία δέν υπάρχει ανθρώπινη ζωή» είπε χαρακτηριστικά. Έπεςήμανε την παραγκώνιση της ιστορίας στίς μέρες μας και την σημασία αυτής της έκδηλωσης, ώστε νά αναδειχθούν σημαντικά θέματα, πού άφορούν στην ταυτότητά μας.

Τήν Επιστημονική Ημερίδα έκλεισε ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων και Άντικυθήρων κ. Σεραφείμ, ό όποιος άπηύθυνε λόγους θερμών εύχαριστιών για την πνευματική πανδαισία της ημερίδος πρós όλους τούς όμιλητάς, τούς συντελεστάς αλλά και σέ όλους στούς παρευρισκόμενους.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεὶμ ἀπὸ τὸν Ἰούλιο 2021 ἕως καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 2021 ἐλειτούργησε ἡ ἐχοροστάτησε σὲ Ἑσπερινούς, Ἀκολουθίες καὶ κατὰ περίπτωσιν ἐκήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς:

Ι.Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων (Ξερουλάκι): 1/7, 14/7.
 Ι.Ν. Εὐαγγελιστρίας-Κατουνίου: 2/7.
 Ι.Ν. Ἀγ. Σπυρίδωνος-Καλοκαιρινῶν: 3/7, 11/8, 18/9.
 Ι.Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Καρβουνάδων: 4/7, 13/8, 3/9.
 Ι. Μονὴ Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης: 4/7, 18/7, 21/7, 1/8, 2/8, 14/8, 15/8, 23/9, 24/9, 25/9, 26/9.
 Ι.Ν. Ἀναλήψεως Χριστοῦ Ἀραχώβης: 11/7, 29/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Σπυρίδωνος-Καφαλίου: 15/7, 11/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Νικολάου-Αὐλέμωνος: 16/7, 8/8.
 Ι.Ν. Ἁγίας Μαρίνης-Δρυμῶνος: 17/7.
 Ι.Ν. Προφήτου Ἠλία-Ποταμοῦ: 19/7.
 Ι.Ν. Προφήτου Ἠλία-Ἀγίου Ἠλία: 20/7.
 Ι.Ν. Ὁσίας Πελαγίας-Ἁγίας Πελαγίας: 22/7, 23/7, 4/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Κωνσταντίνου-Λειβαδίου: 24/7.
 Ι. Ναὸς Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας: 24/7, 25/7, 2/8, 21/8, 8/9, 9/9, 14/9, 18/9.
 Ι.Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς-Βιαραδίκων: 25/7, 12/8.
 Ι.Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς-Λογοθετιανίκων: 26/7.
 Ι.Ν. Ἀγίου Παντελεήμονος-Φρατσίων: 26/7.
 Ι.Ν. Ἀγίου Παντελεήμονος-Παλαιόπολης: 27/7.
 Ι.Ν. Ἀγίων Πάντων-Γουδιανίκων: 30/7.
 Ι.Ν. Ἁγίας Ἐλέσης-Πούρκου: 31/7, 1/8, 13/8.
 Ι. Μονὴ Ὁσίου Θεοδώρου: 3/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Ἰλαριωτίσσης-Ποταμοῦ: 3/8, 8/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Ἐλευθερίου-Δοκάνων: 4/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Νικολάου-Κυπριωτιανίκων: 5/8.
 Ι.Ν. Μεταμορφώσεως Χριστοῦ-Ἀρωνιαδίκων: 5/8.
 Ι.Μ. Ἁγίας Μόνης: 5/8, 6/8, 23/9.
 Ι.Ν. Ἁγίας Σοφίας-Καλάμου: 16/9, 17/9.
 Ι.Ν. Ἀγίου Εὐσταθίου-Σταθιανίκων: 19/9, 20/9.
 Ι.Ν. Μεταμορφώσεως-Κεραμωτοῦ: 6/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Μηνᾶ-Λογοθετιανίκων: 7/8, 21/8.
 Ι.Ν. Ἀναλήψεως Χριστοῦ-Κάτω Λειβαδίου: 7/8.
 Ι.Ν. Ἁγίας Πατρικίας-Καραβᾶ: 9/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Χαραλάμπους-Μυλοποτάμου: 9/8, 16/9.
 Ι.Ν. Ἀγίου Ἀντωνίου-Καστρισιανίκων: 10/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Δέσποινας-Καραβᾶ: 10/8, 31/8.
 Ι.Ν. Ὑπαπαντῆς τοῦ Χριστοῦ (Κακὴ Μέλισσα): 12/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Ὁδηγήτριας-Καλάμου: 14/8, 19/9.
 Ι.Ν. Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης-Κάστρου: 14/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Ἐλεούσης-Φρατσίων: 15/8.

Ι.Ν. Ἀγίου Γερασίμου-Ποταμοῦ: 16/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Μύρωνος-Ἀντικυθήρων: 16/8, 17/8.
 Ι.Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων-Φατσαδίκων: 22/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Φόρου-Παλαιόχωρας: 22/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Ὁρφανῆς-Μυλοποτάμου: 23/8.
 Ι.Ν. Ἀγ. Χαραλάμπους-Ἀντικυθήρων: 1/9, 11/9, 12/9.
 Ι.Ν. Παναγίας-Ποταμοῦ Ἀντικυθήρων: 1/9, 2/9.
 Ι.Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Λειβαδίου: 2/9.
 Ι.Ν. Γενεσίου Θεοτόκου-Θεσσαλονίκης: 4/9, 5/9.
 Ι.Ν. Παναγίας Καταφυγαδιώτισσας-Πούρκου: 7/9.
 Ι.Ν. Παναγίας Κακοπετρίου: 8/9.
 Ι.Ν. Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ-Πιτσινιανίκων: 13/9.
 Ι.Ν. Ἀγίου Νικήτα-Καλάμου: 14/9, 15/9.
 Ι.Ν. Ἁγίας Σοφίας-Μυλοποτάμου: 16/9.
 Ι.Ν. Νικολάου-Ἀντικυθήρων: 4/7, 5/7.
 Ι.Ν. Ἁγίας Κυριακῆς Ἀλεξανδράδων: 7/7.
 Ι.Ν. Ἀγίου Προκοπίου Καραβᾶ: 7/7, 8/7.
 Ι.Ν. Τιμίου Προδρόμου-Στραποδίου: 18/7, 3/8.
 Ι.Ν. Ἁγίας Ἀννης-Χώρας: 24/7, 25/7, 9/9.
 Ι.Ν. Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου-Χώρας: 30/7, 25/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Χαραλάμπους-Καραβᾶ: 2/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Κοντελετοῦς-Λειβαδίου: 3/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Ἐλεούσης-Ἀραίων: 5/8.
 Ι.Ν. Παναγίας Ἐλεούσης-Φρατσίων: 10/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Μητάτων: 12/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Μηνᾶ-Διακοφτίου: 27/7, 13/8.
 Ι. Ναὸς Ἁγίας Εἰρήνης-Κατουνίου: 14/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Γεωργίου Βουνοῦ: 20/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Λουραντιανίκων: 21/8.
 Ι.Ν. Ἀγίου Διονυσίου-Χώρας: 23/8.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ
 ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ
 ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΔΕ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Γ.Α.Ε.
 Ἰωάννα Καραβοκύρη, Θεολόγος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΔΟΜΗ Ο.Ε. 210 9310605

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ,
 ΚΥΘΗΡΑ 80 100

Τηλ.: 27360 31281, 31202 Fax: 27360 31202

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

«Τὴν νεότητα παιδαγωγήσου» (Μέγας Βασίλειος)

Ποιμαντορική Ἐγκύκλιος (ὑπ' ἀριθ. 202/2021)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀγαπητοὶ Γονεῖς καὶ Κηδεμόνες τῶν παιδιῶν,
καὶ λοιποὶ συμπολίτες μας,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητά,

«Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν»

Δοξάζομεν τὸν Πανάγιον Θεὸν καὶ εἰμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν διὰ τὴν προστασίαν καὶ σκέπην τῶν νήσων μας, τῶν Κυθέρων καὶ τῶν Ἀντικυθέρων καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, καὶ δὴ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσήλθαμεν σφῶι καὶ ἀβλαβεῖς. Ἐκφράζομεν δὲ καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μας, διότι ἀνοιξαν ἤδη τὰ Σχολεῖα μας καὶ λειτουργοῦν κανονικά.

Μέ τὴν χάριτι Θεοῦ εἰσοδὸν μας εἰς τὸν τρέχοντα μῆνα Ὀκτώβριον προετοιμαζόμεθα καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3049/17-9-2021 Ἐγκύκλιόν Της ὥρισε ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως τῶν Ἑνοριακῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν δευτέραν Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ.ε., ἥτοι τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 2021.

Εἶναι γνωστὴ ἡ προσφορὰ καὶ ἡ διακονία τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων εἰς τὰς ἐνορίας μας καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν νεολαίαν μας. Ἐνα αἰῶνα περίπου, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ νεωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ μας Ἱστορία, ἐργάσθησαν καὶ ἐργάζονται θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως τὰ Κατηχητικά μας Σχολεῖα, ὅπου διακονοῦν ἐνζήλως Ἱερεῖς καὶ Κατηχηταί, καὶ ἀποτελοῦν τὰ **«πνευματικὰ θερμὸκῆπια»** καὶ τὰς θερμὰς **«φωλεάς»** τῶν παιδιῶν μας καὶ τῶν νέων ἀνθρώπων.

Τὸ Κατηχητικὸν εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν Σχολεῖον τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν μας. Μόρφωσις ἠθοπλαστικὴ καὶ πνευματικὴ, ἀλλὰ καὶ μόρφωσις ἐγκυκλοπαιδικὴ προσφέρεται εἰς τὰ Σχολεῖα αὐτὰ τῆς Ἐκκλησίας μας, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδήριτος ἀνάγκη σήμερα νὰ παίξουν τὸν ρόλον τῶν **«Κρυφῶν Σχολείων»**, τῆς ζοφερῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας. **Καὶ σήμερα ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία ἀπὸ πλευρᾶς**

θεολογικῆς καὶ πνευματικῆς, ἀλλὰ καὶ γραμματικῆς καὶ ἱστορικῆς κατάρτισεως πάσχει σοβαρῶς. Διὰ τοῦτο οἱ Ἑνοριακὲς Κατηχητικὲς Συνάξεις καθίστανται ἔτι πλέον ἀπαραίτητες.

Ἄς ἀσχοληθοῦμε μέ ἰδιαιτέρον ζῆλον καὶ προθυμίαν μέ τὰ παιδιά καὶ τοὺς νέους μας, κατὰ τὴν τρέχουσα Κατηχητικὴν περίοδον. **Νὰ ἀγαπήσουν τὴν λειτουργικὴ καὶ λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Νὰ μελετοῦν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, καὶ ἰδιαίτερως τὴν Καινὴν Διαθήκην, καὶ νὰ ἀντλοῦν «τὰ ῥήματα ζωῆς αἰώνιου» ἀπὸ τὰ θεῖα της νάματα. Νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ ἀγωνίζονται «τόν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως».**

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ἐχουν πολλές ἀσχολίες καὶ δραστηριότητες ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ Σχολείου τὰ παιδιά εἰς τοὺς σύγχρονους καιροὺς (ἐκμάθησις γλωσσῶν, φροντιστήρια, μουσικὴ, χορευτικὰ συγκροτήματα, ἀσχολίες μέ τὸ Internet κ.ά.). Ὅμως, καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ κατάρτισις εἶναι πρωτεύουσα ἀνάγκη γι' αὐτά. Ἡ προεφηβεία καὶ ἡ ἐφηβεία θέλουν ἠθικά καὶ πνευματικὰ στηρίγματα, ὅπως τὰ δένδρα θέλουν τὸ στήριγμά των.

Μέ τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ θὰ συνεχισθοῦν οἱ προσπάθειες τῶν Κατηχητικῶν μας Συνάξεων στὴ Χώρα, τὸ Λιβάδι, τὸν Κάλαμο, τὰ Φράτσια, τίς Καρβουνάδες καὶ τὸ Κεραμωτό, τὰ Πιτσινιάνικα, τὸν Ποταμό, τὸν Καραβᾶ, τὰ Λογοθετιάνικα, τὴν Ἁγία Πελαγία καὶ τὸν Αὐλέμωνα. Νὰ ἐνημερωθοῦν οἱ Γονεῖς καὶ τὰ παιδιά γιὰ τίς Κατηχητικὲς αὐτὲς συντροφίες. Ἐπίσης, καὶ τὰ τμήματα μουσικῆς (Λιβάδι, Ποταμός, Καραβᾶς) θὰ λειτουργοῦν καθὼς καὶ τὰ χορευτικά.

Διὰ τοὺς Γονεῖς καὶ Κηδεμόνες θὰ γίνεται διδασκαλῶς (ἢ ἀν βελτιωθοῦν οἱ υγιεινομικὲς συνθήκες καὶ διὰ ζωῆς) ἡ Σχολὴ Γονέων ἀπᾶς τοῦ μηνός.

Εὐχόμενος ὁθεν, εἰς ὅλους σας τὴν κατ' ἄμφω ὑγίαν καὶ πᾶσαν παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν εὐλογίαν, διατελῶ,

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης

Ὁ Μητροπολίτης

† ὁ Κυθέρων & Ἀντικυθέρων Σεραφεῖμ